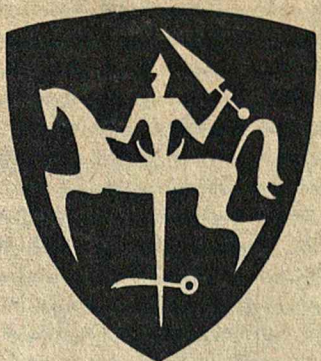

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR.14 (1141)* XXVIII METAI *** **

1969 m. AVRIL - APRIL. BALANDŽIO 2 d. ***

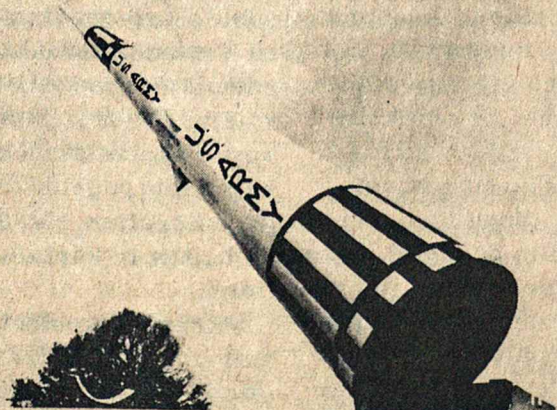
LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** ** Postage paid at Lochine, P.Q.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Š.m. kovo mėn. 28 d. Washington, Walter Reed ligoninėje, mirė buvęs JAV - bių prezidentas ir Sąjungininkų ginkluotųjų pajėgų vyriausias vadas (antrojo pasaulinio karo metu) - D.D. Eisenhower. Čia jis matomas fronte su feldmaršalu Sir Alan Brooke ir Didžiosios Britanijos ministru pirmininku Winston Churchill.

TRUDEAU VIZITAS JAV - se

ABM

TRUDEAU

Tie, kurie tikėjosi, kad Kanados ministerio pirmininko apsilankymas Washingtone bus lygiai spalvingas, kaip jo kelionė Londonan, - labai ir labai apšvylė. Amerikietės merginos nebuvo išbučiuotos ir joks reporteris neturėjo progos pasikalbėti su kokia nors šaunia primadona, metančia tinklą ant nedusio Trudeau galvos. Kanados ministeris pirmininkas, kaip ir dera tokiam rimtam

svečiui, praleido visą laiką tardamasis su JAV - ių prezidentu bei kitais aukštais pareigūnais. Kalbėti buvo apie ką ir dėl ko: NATO, Kiniją, ABM antiraketinės raketos, Vietnamas ir t.t. Kaip žinia, Trudeau yra padaręs tūlų pareiškimų apie Kanados galimą pasitraukimą iš NATO. Po pasitarimų, tačiau, atrodo, jo tokis noras gerokai atšalo. Nepataria to daryti nei Kanados parlamentarinės gynybos

LINSKMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

LINKI VISIEMS

"NEPRIKLAUSOMA LIetuva".

komisija. Raudonosios Kinijos pripažinimas, apie kurį taip pat buvo užsiminęs Trudeau, po kruvinių susirėmimų Damansky saloje, nebeatrodo lygiai patrauklus: sunku patikėti, kad Mao galės būti bet kada pacifistu, o Maskva pradeda labai rimtai dairytis į Vakarus. Apie ABM antiraketines raketas taip pat buvo daug ir ilgai šenkėta, tariamais taikiesiems nurodant, kad Kanadoje jas įveikus, būsiąs sustiprintas naujo karo pavojus, bet po pasitarimų Washington, labai vikriai išsisukinėdamas, jau nebeprisakė nei už jas, nei prieš jas. Kitaip tariant bus taip, kaip turės būti... Neatrodė, kad Trudeau bus sugebėjęs Nixoną įtikinti ir dėl Vietnamo karo vienokio ar kitokio užraukimo, nes kaip tik šiomis dienomis vėl komunistinių teroristų atstovai atsisakė derėtis dėl paliaubų. Tokiu būdu ilgos ir gana išsami (kaip oficialūs sluoksniai prasitarė) diskusijos daug ir didelių rezultatų, deja, nedavė. Apie patį Trudeau vienas amerikiečių laikraštininkų pasisakė, kad jis esąs "cool cat". Tai gal ir bus pats įdomiausias visų pasikalbėjimų komentaras.

ATSISTATYDINO PAKISTANO PREZIDENTAS

Mohamed Ayub Khan, 61 metų amžiaus, valdęs apie dešimt metų Pakistaną, buvo pagaliau priverstas atsistatydinti. Jis pats pripažino, kad jo atstovautas diktatorinis režimas nebuvo tinkamas savam kraštui. Kaip žinia, Pakistane rinkimai vyko netikėtai griežtoje vyriausybės kontrolėje, bet ir būsimieji kandidatai būdavo pačios valdžios parinkti. Prieš tokią savotišką demokratiją kaskart labiau ėmė maištauti didelė tautos dalis ir per pastaruosius penkeris mėnesius apie 50 valdžios pareigūnų bei parlamentarų pakorė, paskandino bei sudegino. Khan savo valdžią perleido kariuomenei, kuri kol kas apie būsimus laisvus, demokratinius rinkimus ir visą eilę būtinų reformų tik pakalba. Tarp kita ko - karinės valdžios vyriausias vadovas yra generolas Yahya Khan.

Generolas Yahya Khan.

ITALIJOS KOMUNISTAI VIS DAR NEPATAIKO ! KOJĄ

Italų komunistų delegacijos vadas Carlo Galuzzi pareiškė, kad būsimam komunistinių partijų suvažiavime, birželio mėnesio 5 dieną, jie ir vėl iškelsią visus nesutarimus su Maskva. Italai komunistai nepritaria Maskvos intervencijai Čekoslovakijoje ir laikosi neutraliai dėl nuolat aštrėjančių Sovietų ir Kinijos santykių.

KETURI DIDIEJI RENGIAI TVARKYTI VIDŪRINIUS RYTUS

JAV - es, Didžioji Britanija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga greitai pradės pasitarimus, kaip sutvarkyti nuolat blogėjančius Arabų ir Izraelio santykius. Beveik kasdien įvyksta artilerijos susišaudymai per Suezo kanalą ir Izraelio lėktuvų puolimai Jordano ir Sirijos teritorijose kelia rimto nerimo tarptautinės politikos stebėtojų tarpe. Šių būsimų pasitarimų iniciatorius yra Prancūzijos prezidentas gen. de Gaulle.

SOVIETU, LAIVYNAS PLAUKIA KINIJOS LINK ?

Š.m. kovo mėn. 26 dieną stiprios Sovietų sąjungos laivyno pajėgos, sutelktos Šiaurės ledjūryje, netoli Murmansko uosto, pasuko Tolimųjų Rytų kryptimi. Britų aviacijos žvalgybiniai lėktuvai praneša, jog tasai junginys susideda iš trijų kreiserių, trijų naikintojų, aštuonių povandeninių laivų, daugelio tiekimų ir pagalbinų laivų. NATO vadovybė spėja, kad ši armada plaukia sustiprinti sovietų laivyno dalinius prie Vladivostoko, kur šiomis dienomis vyksta kruvini susirėmimai tarp Sovietų Sąjungos ir Raudonosios Kinijos. Sovietų karinė vadovybė neseniai yra paskelbusi, kad bus imtasi visų reikalingų žygių sustiprinti savo karines pajėgas toje srityje. Šiaurės Atlanto Gynybos organizacijos (NATO) pranešimu, šis raudonojo laivyno dalinys bus sekamas Vakarų aviacijos dešimtį dienų, t. y. kol praplauks NATO gynybos strateginę teritoriją.

ČEKOSLOVAKU, STUDENTAI PASKELBĖ BADO STREIKĄ

Sovietinės Čekoslovakijos aukšti pareigūnai pakartotinai kreipėsi į čekų studentus, kad pastarieji nebadautų, protestuodami prieš nuolatinį rinkimų atidėliojimą ir savojo krašto okupaciją. Cestmir Cisar, Čekijos nacionalinės tarybos pirmininkas, jaunimo laikraštyje "Mlada Fronta", tarpe kita ko, rašo, kad jaunimo uždavinys esąs "ne kapituliuoti, bet aktyviai kovoti".

TRUDEAU IR NIXON.

AR NEVERTA PASEKTI PERU PAVYZDŽIŲ ?

Dabartinė Peru vyriausybė, norėdama išvengti įvairių studentų riūšių, nutarė uždrausti betkokią politikavimą universitetų ribose. Uždraustos ir visos universitetų politinės organizacijos. Reikia pastebėti, kad iki šiol Peru valstybėje universitetai naudojosi įprastine Pietų Amerikos akademine autonomija. Ar nevertėtų apie tokį vėsinantį žingsnį pagalvoti ir JAV - ių bei Kanados vyriausybėms ?

PIRMAS LORDAS - NEGRAS ANGLIJOJE

Lord Constantine

Nors ir lėtai, bet užtikrintai lygybė ima išsigalėti konservatyvios Britanijos viešajame politiniame gyvenime. Štai, kovo mėn. 26 dieną, Sir Learie Constantine, Karibų diplomatas, pakeltas į aukštąją luomą, suteikiant jam šį daugiaaukštį titulą: "Baronas Konstantinas iš Marvalio Trinidade ir Tobago ir iš Nelsono, Anglijos Lankašairo valsčiaus". Tokiu būdu, pirmasai negras įžengė į Lordų Rūmus.

VATIKANAS PADĖS PIETU, AMERIKAI

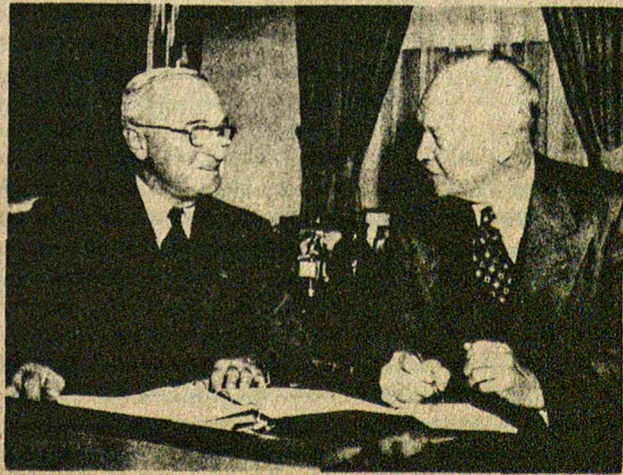
Popiežius Paulius VI praneša, kad Vatikanas įsteigia Fondą, skirtą įgyvendinti reformas socialinėje srityje. Šis fondas turės padėti išlaikyti talką Pietų Amerikos kontinente. Pradinė fondo suma - vienas milijonas dolerių. Paulius VI, tarp kita ko, pastebėjo: "Tebūna ši kukli suma konkretus simbolis, kad tęsim Kristaus kreipimąsi į mus padėti tiems, kurie kenčia ir vargsta. Tebūna ji taip pat padorinimas tiems, kurie savo jėgas skiria žmonijos suartėjimui".

PADĖS IR WASHINGTONAS

Tarpamerikinės pagalbos bankas pranešė, kad jis pervedė Ekvadoro valstybinio banko sąskaiton šešis milijonus dolerių. Ši suma yra paskirta žemės ūkio vystymui ir smulkesnės pramonės paramai. Už šią paskolą Ekvadoras turės pradėti atsiskaityti tik po trijų su pusės metų.

ĮDOMUS VIZITAS

Rumunijos prezidentas Nicolae Ceaucesco praleitą savaitę lankėsi Ankaroje, Turkijoje. Kažkaip neįprasta, kai Varšuvos karinio pakto atstovas lankosi pas NATO šeimos narį ir dar po šviesių pasitarimų Budapešte.

Perimant prezidento pareigas - Truman ir Eisenhower.

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS KRISTUJE,

Kristaus mirties ir prisikėlimo šventės proga visus nuširdžiai sveikinu. Norėčiau mintimi ir širdimi surasti ypatingai tuos, kuriuos slegia koks nors ypatingas sielos skausmas ar kančių kryžius. Šios dienos jums ypatingai teprimena, kad ne vien džiaugsmas, o ir kančios yra trumpo laiko. Jeigu jos kentėtos pildant dangiškojo Tėvo valią, po jų seka prisikėlimas.

Visi gyvename laiką, kad Kristus per Bažnyčią pareiškė mums didelio pasitikėjimo, daugel buvusių drausmės reikalavimų palikdamas mūsų gerai valiai, visus šaukdamas į talką išganyti brolių sielas.

Kristaus mirties ir prisikėlimo šviesos, o amžinybėje jo garbės dalininkais.

limo šviesos, o amžinybėje jo garbės dalininkais.

Būdami laisvi Kristaus mums suteikta laisvė ir per gyvenimą eikime ir iš mirusiųjų kelkime nugalėtojai: čia būdami Kristaus šviesos, o amžinybėje jo garbės dalininkais.

Visiems linkiu daug švento džiaugsmo, čia buvus ištikimais Kristaus draugais ir bendradarbiais linkiu garbingo prisikėlimo vilties.

Vyskupas Vincentas BRIZGYS

Jonas Aistis
RATELIS

ATOKAITOJ ŽIBUTĖS KALĖS,
O DAR JUODO, DAR PILKO LAUKAI,
BET DAINUODAMĮ ĖJO RATELĮ,
VISO KAIMO SUBĖGĖ VAIKAI.

MERGYČIŲ, SPALVINGI RŪBELIAI
IR DŽIAUGSMINGAI PADRIKĖ PLAUKAI, —
TAIP DAINUODAMĮ ĖJO RATELĮ,
VISO KAIMO SUBĖGĖ VAIKAI.

PO BERŽELIAIS VIENMARŠKIAIS, PLIKAIS
SUTINGĖS PAVASARIS KELIAS
IR TEN SLENKA MIEGUISTAS LAUKAIS,
KUR DAINUODAMI EINA RATELĮ,
VISO KAIMO SUBĖGĖ VAIKAI.

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pozicijai ar nuomonei. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.
Red.

ŠIS TAS APIE MŪSŲ BUITI.

Balsių Petras, būdamas 15 metų, užmigo letargo miegu ir, pabudęs po 40 metų, nustebė, kad jo tėvų susenęs namelis ir apylinkė virtusi bedievybės lizdu. Nepaprastai sutrumpėjęs nuodėmių sąrašas: išbraukti pasininkai, leidžiamos mišrių krikščioniškų religijų vedybos, galima po valgio priimti komunią, beveik dingęs popiežiaus neklaidingumas. Katekizmas labai suplonėjęs ir Katalikų Bažnyčia nebelaikoma vienintele ir visuotina. Kunigai beprotuosį prieš popiežiaus enciklikas, bedalyvauja komunistinėse demonstracijose, pagoniškomis apeigomis betalkina deginti šaukimas į karluomenę... Jam kiek nesuprantama, kodėl kunigai neprotestavo prieš Dievo vardo ir maldos panaikinimą, kur geriausia giesmė jis laikė

mokyklose ir įvedimą seksualinių auklėjimo pamokų? Čia jis greit susiorientavo, kad tai vyksta daugiausia anarchinio vėžio naikinoje Amerikoje, kad čia labai kritusi moralė, kad tautos ir valstybės, šių baisesių ligų pasėkoje, retai beprisiškėlia ir jų mirtis beveik tikra.

Neberado ant sienų kabančių skeltanagių velnių paveikslų. Dingęs paveikslas ir iš pragaro gyvenimo, o jo vietoje pakabin-tas kokio tai uosto vaizdas. Ant vienos spintelės stovėjo kokios tai šventosios stovyklėlės, o pabudęs rado Pr. Baltuonio, iš šaknies įmantriai išriestą, gračią nuogalę. Mažame knygynėly nerado "Pragaro Garso", o meilės romaną. Nebuvo kantiszkų, kur geriausia giesmė jis laikė

A. A. Erdmonas Simonaičio laidotuvs., kuriose didelis burys lietuvių pareiškė paskutinę pagarbą. Kalba liet. evangelikų liuteronų
vyr. Bažnyčios Tarybos pirm. senj. kun. A. Keleris.

PALAIDOTAS MAŽOSIOS LIE- TUVOS PATRIARCHAS ERD- MONAS SIMONAITIS

Įgamtis Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas Erdmonas Simonaitis mirė 1969 m. vasario mėn. 24 d. 17.55 val. Weinheime - Bergstrasse, širdies smūgiu gatvėje. Tuoju buvo įneštas į čia pat esančią vaistinę. Iššauktas gydytojas nustatė, kad pavojus gyvybei yra labai rimtas, nes buvo be sąmonės. Nieko nelaukiant, buvo išgabentas į Weinheimo miesto ligoninę, kur tas pats gydytojas rado jį jau mirusį. Nuo pargriuvimo gatvėje iki mirties neatgavo sąmonės ir nebeįstare nė žodžio. Velionis mirties atėjui buvo pasirošęs, nes prieš dvejus metus gavo širdies priepuolį ir gyveno visą laiką vaistais. Jis norėjo, kad jo kūnas būtų sudegintas. Prieš mirtį išreiškė norą, kad urna su pelenais būtų padėta Huettenfeldo kapinėse, netoli lietuvių Vasario 16 gimnazijos. Weinheimo apylinkės teisme paliko testamentą ir testamentą vykdytoja yra jo gimnaitė Maria Pukytė.

Okupuotoje Lietuvoje liko žmona, dvi išteikėjusios dukros ir vienas sūnus.

Pereitą rudenį lapkričio mėn. 2 d. velionis buvo labai gražiai pagerbtas jo 80 metų amžiaus sukakties proga. Tuomet lietuviški laikraščiai rašė: "Turbūt, nedaug tėra Lietuvos sūnų, taip didžiai nusipelnusių mūsų tautai ir valstybei, kaip Erdmonas Simonaitis, kuriam suėjo 80 metų amžiaus. Gimęs ir gyven-damas Mažojoje Lietuvoje, jis nuo pat jaunystės žygiavo pir-

mose gretose su tais šviesiais vyrais, kurie aiškiai ir viešai pasisakė už savo tėviškės išlaikymą lietuviška, už jos sujungimą su išlaisvinusia Lietuva".

Už tuos idealus jis narsiai kovojo iki 1939 metų kovo mėn. 22 d., kai hitlerinė Vokietija pavergė Klaipėdos kraštą ir tą kovą vedė iki pat mirties.

Jaunesniajai kartai velionis buvo pavyzdys kaip reikia kovoti už savo tautos interesus ir lietuviškos išlaikymą iki gilių senatvės. Jis sujungė dalį Mažosios Lietuvos su nepriklausoma demokratiška Lietuvos Lietuvos valstybe, kurioje visi piliečiai turėjo lygias teises ir pareigas. Visur, visame pasaulyje, kur tik yra susispietusios mūsų išeivijos organizacijos, gyvai yra budima mūsų tautos, mūsų valstybės reikalai. Tėvynėje likę, kaip kas mokėjo, kaip galėjo ir gali, kovoja dėl savo tautos laisvės, dėl savo valstybės atstatymo, dėl visų lietuviškų žemių sujungimo. Neatsilikę ir Mažosios Lietuvos tautiečiai, kurie gyvena Vakarų Vokietijoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Australijoje ir kitur. Jie reikalauja tautų apsisprendimo ir Lietuvai teise į laisvę ir nepriklausomybę. Tokie reikalavimai Simonaičiui buvo savaime aiškūs ir man nėra reikalo juos pabrėžti.

Švenčiant 80-ąsias Simonaičio metines praėjusį rudenį gimnazijos parke buvo pasodintas jo vardo ąžuoliukas. Kai šį pavasarį pirmą kartą naujoje vietoje jis sužaliuos, iš to, ku-

riam pagerbti buvo pasodintas, bus likęs tik prisiminimas. Kasmet naujas atžalas leisdamas, čia mokslus einančiam mūsų tautos atžalynui kietmedis bylos, kad Erdmonas Simonaitis visą savo gyvenimą buvo kietas mažlietuvis, kaip ąžuols drūts prieš Nemunėlio. Iki gyvenimo pabaigos jis niekam ir vokiečiams (ypatingai Klaipėdos krašto naciams) nesilenkė, nors daugelis jį bandė lenkti. Jis paliko lietuviui ne tik savo širdyje, bet ir iš lauko. Atrodo, kad būtų galėjęs gauti pensiją. Bet Klaipėdos krašto naciai, su Richard Meyer priešakyje (jis savo laiką buvo Bonnoje Personalgutachterausschusse t. y. specialistų komitetas, kuris raštu suteikdavo nuomones apie atitinkamus asmenis) jam to pavydėjo ir pensijai užkirto kelią, nors išsėdėjo keturius metus koncentracijos stovyklose. Vokietijos teismuose jis bylinėjosi, bet dėl blogų rekomendacijų teismai bylą atmetė.

Jis nepriėmė Vokietijos pilietybės ir tik gerų užjūrio tautiečių parama jį gelbėjo nuo skurdo.

Erdmonas Simonaičio palaikų sudeginimas įvyko š. m. vasario mėn. 28 d. (penktadienį) 13.30 val. Mannheimo krematoriume. Atsisveikinimo kalbą ir puikų pamokslą pasakė bei laidojimo apeigas atliko Lietuvos Evangelikų Liuteronų Vyr. Bažnyčios Tarybos pirmininkas senjoras kunigas A. Keleris. Jis iškėlė velionies tolerantiškumą, nes jau prieš dvidešimt metų jis kalbėjo, kad reiktų tas dvi kon-

fesijas t. y. evangelikų ir katalikų suvienyti. Meilė savo tėvynėi bei tautai buvo iškelta. Giesmėms "Pasauly aš ateivis be vietos pastovios" ir "Pagal Aukščiausio valią eik tyliai į kapus" grojo vargonais tilžiškis t. y. irgi mažlietuvis muzikas Valteris Banaitis.

Laidotuvsė dalyvavo PLB Vokietijos Krašto Tarybos nariai, Krašto Valdybos nariai, gimnazijos direktorius V. Natkevičius, dalis mokytojų, mokinių delegacija tautiniais rūbais, Krašto Valdybos reikalų vedėjas teisininkas J. Lukošius, delegacijos iš Stuttgarto apylinkės, Labor Service Company atstovai, bičiuliai, draugai ir geri prieteliai, kurie išreiškė velioniui paskutinę pagarbą.

Urna su palaikais bus perkelta į Huettenfeldo kapines kovo mėn. viduryje. Kovo mėn. 14, 15 ir 16 dienomis gimnazijos rūmų salėje vyks PLB Vokietijos Kr. Tarybos suvažiavimas. Tuomet bus surengta didesnio masto laidojimo iškilmės.

Laidotuvsė rūpinsis lietuvių Vasario 16 mokytojas Fr. Skėrys (privatus antrašas 68 Mannheim 71, Muelhauserstr. 9, West Germany), nes jis yra testamentą vykdytojas, M. Pukytės įgaliotinis.

Paminklo statymo ar paminklinės lentos įrengimu taip pat rūpinsis mokytojas Fr. Skėrys.

Visais su laidojimo ir paminklo statymo reikalais kreiptis į mokytoją Fr. Skėrį gimnazijos ar privačiu adresu.

FR. SKĖRYS

"Buvo Žmogus Bagotas" ir tokiu tapti bijojo, nes aiškiai buvo giedama, kad turčius dangaus karalystės nematys. Sklepe jis nerado Šv. Agotos duonos, saugojančios nuo gaisro, o jos vietoje padėtas cheminis gaisro gesintuvas.

Pirmą sekmadienį, po pabudimo, Petras nuėjo į parapijos bažnyčią. Čia jis tiesiog apstulbo. Prelato rango klebonas be laiko sumą. Miegaliui atrodė, kad tas kunigas prie stalo, veidu į maldininkus, labai laužyta anglų kalba, kažką, jam nesuprantamo, daro.

Po pamaldų jam giminės paaiškino, kad prie bažnyčios esą didžiuliai pastatai, tai lietuviška mokykla ir klebonija. Sumanus klebonas tą mokyklą įsteigęs ir imas už mokslą iki 150 dolerių ir metus. Čia pat kieme susitiko pusbrolių, berods, buvusių referentų Kaune, žymų patriotinių organizacijų veikėjų. Jo sūnus lankas tą lietuvišką mokyklą, bet lietuviškai teišmoka tiek:

- Maaa, tu duoti me dvi doleris pirkti comics.

Petras visai nebesuprato, kas vyksta aplinkumoj. Vieni jam aiškino, kad pasikeitė gyvenimo sąlygos, žmonių galvosena ir tas viskas natūralu. Juk buvę laikai, kai tikėjimo stiprinimui

net mokslininkus ant laužo sudegindavę. Popiežiai organizuodavę karus prieš kitatikius, sluntę kryžiuočius terioti ir Lietuvą, skirdavę kraštų valdovus. Bet to jau seniai nebesą.

Miegaliui nustebimui, liko nepasikeitęs tik pinigų svaigulys. Finansininkai apskaičiuoja, kad General Motors, Ford Motors Co., Jeruzalem Steel Co., Kaiser Steel Co. ir Shell Oil Co. sudėjęs kartu, vargiai atsvertų Vatikano pajamas ir turtus. Vien tik JAV katalikų hierarchija turinti apie 8 bilijonus dolerių. Tos milžiniškos sumos yra investuotos ir netaip jau dvasiškus reikalus: naftos produktų gamybą, viešbučius, motelius, apartamentus, spiritinių gėrimų gamybą ir t. t.

Kalbant apie lietuviškas parapijas išeivijoje, tas pinigų svaigulys yra irgi išsivystęs: įvairiausios rinkliavos, bazarai, vakarienės (grybų, blynų, margučių ir kitais vardais). Parapijų skolos niekada nesibaigia ir nesibaigs. (Daugeliui Kanados lietuvių yra žinoma viena parapija, kurioje nebuvo mokama šildymo ir elektros išlaidos kelis metus; parapija buvo ant bankroto bedugnės, nors geri tautiečiai katalikai per keliasdešimt metų sudėjo didžiules sumas dolerių).

Parapijos, didele dauguma, nėra lietuvių nuosavybė, bet priklauso ir yra vietinių diocelijų nuosavybė ir kiekvienu metu gali būti perduotos kitam. Sudėtos didžiulės sumos doriai tada yra dingusios. Tokių atsitikimų turim daugybę. Kartais telkiamos žymios sumos, nelabai būtinoms reikalmams.

Negalima ginčyti, kad lietuviško paminklo-koplyčios įrengimas Romoje ar Washingtono būtų visai beprasmiškas dalykas, bet jis Lietuvos laisvei atgauti nepatarnauja nei už graši. Kad tai būtų Dievui garbė šiais laikais, irgi joks vyskupas neįrodys. Dievo išmintys yra begalinė: jo garbė rodo visa visata ir pats žmogus. Su tais pinigais galima būtų atlikti kitų tikrai svarbių reikalų, o koplyčias įrengti būtų galima ir kiek vėliau.

Būtų juokinga teigti, kad lietuviškos parapijos neatlieka savo paskirties. Jos turi ypatingą reikšmę lietuviškos išlaikymui, religiniam auklėjimui ir pan. Jų vadovai, neturėdami kitų pareigų, skiria daug laiko visuomeniniam ir pastoraciniam darbui. Tam jie yra tinkamiausi asmenys, nes gauna pasirošimą, eidami mokslus, veikti tarp žmonių. Parapijos išeivijoje yra būtenybė ir jos remtinės vis-

Chipknygučių skaitymu ir ruošiasi savo kermošiui.

Jomarkų yra gana daug, bet svarbiausias būna, taip vadina ma "Lietuvių Diena". Parapijos kiemas pilnas prekystalių, su saldainiais, barankomis, limonadais ir kt. Tą dieną klebonas yra padaugintas gal iš 10. Jis skriste skrenda nuo vieno stalo prie kito. Rezultatai geri-keli tūkstančiai dolerių, bet, deja, ne lietuviškam reikalui, o vyskupijos nekilnojamam turtui didinti.

Parapijos leidžiamas biuletinis atrodo kaip aritmetikos uždavinynas ar vadovėlis: vien tiksliaičiai mirga. Pusė puslapio yra atsišaukimas, kad tiek ir tiek tūkstančių reikia baigti skoloms mokėti ir ruošti salės statybai. Už sudėtus pinigus išduodamas bendras vekselis: - Atlygins jums Dievas. Tik kažin, ar šiais laikais tokie vekseliai, palikti Dievui išpirkti, tebegalioja?

Reiktų dar prisiminti, kad Vatikanas Lietuvai ir lietuvių tautai niekada nebuvo, nėra ir, greičiausia, nebus palankus. Užtenka pavyzdžio apie mūsų atstovybės prie Šv. Sosto likimą. Įgaliotas ministras pažemintas iki kokio tai raštininko rango. Mes giriamės, kad Lietuva esanti Marijos žemė, o Vatikanas tai žemei ir 3 milijonams katalikų nesiteikti net simbolinės garbės suteikti-paskirti lietuvių kardinolą.

Jei šiandien katalikų kunigai išdrįsta dalyvauti komunistinėse demonstracijose, pagoniškomis apeigomis padėti deginti šaukumus karinei prievolei atlikti, protestuoti prieš popiežiaus encikliką, pasmerkiančią abortus, tad lietuviai katalikai, be baimės nusidėti Dievui, gali tvarkyti savo parapijų pajamas ir turtus.

Tikintieji turi vykdyti dvasiškių nurodymus religiniuose reikaluose. Čia negali būti nuomonių pareiškimų, tik tikėti ar ne. Materialinių gėrybių tvarkymas betgi yra visai kita sritis ir ją reiktų peržiūrėti. Lietuvio kunigo paskirtis išsivijojet turėtų būti tarnyba Dievui ir savo tautai, o ne perdėtu uolumu telkimas materialinių gėrybių svetimiems, atsimenant, kad iš jų mes nieko negauname.

Z. Tamošauskas
Santa Monica, California.

GERBIAMAS REDAKTORIAU,
Geriausio pasisekimo Jums tęsti "N. L." a. a. Kardelio išvystytą darbą.

Mes, senesnioji lietuvių karta, labai esame patenkinti, kad "N. L." mus kas savaitę aplanko arba atsilanko pas mus.

Su nuoširdumu

P. Jasutis,
Montreal, P. Q.

Gerb. "NEPR. LIET." ADMINISTRACIJA

Siunčiu už vis tobūlėjantį, o dabar labai patobūlėjusį laikraštį šešių dol. perlaidą, kad Jūs nesustotumėt mañ jo siuntinėję.

Linkiu pasisekimo!

dail. D. G. y s,
Toronto, Ont.

Jungtinis Australijos L. B. - nes Choras, kuris sudarytas iš 5-kių apylinkių: Sydney, Melbourne, Adelaide, Geelong ir Newcastle, viso 250 dainininkų. Choras vadovaujamas J. Juškos. M. Vilkaitienės nuotrauka.

Lietuvių Dienos AUSTRALIOJE

Vincas KESTUTIS

Svarbiausias įvykis Australijos lietuvių gyvenime yra Lietuvių Dienos, kurios atšvęsti susirenka veik vienas ketvirtis-apie 2000-Australijoje gyvenančių lietuvių. Tūlas pilietis apskaičiavęs, jog sąryšyje su paskutinėmis dienomis buvo išleista apie 150 tūkstančių dolerių. Tai didelė suma pinigų, ypač Australijoje, kur vyras darbininkas uždirba nuo 3 iki 4 tūkstančių dolerių per metus; atseit, mažiau negu Kanadoje ar JAV. Bet pinigai ne viskas ir ne lietuviui žmogui dejuoti! Juk "gudrus su žąsele paaria, su gaidžiu paakėja", sakydavo mūsų liaudis...

Penktošios Lietuvių Dienos įvyko pavyzdgingiausioj lietuvių apylinkėje - Adelaidė mieste, Pietų Australijoje ir atžymėjo Lietuvos jubiliejinį metų pabaigą ir naujų 1969 metų pradžią. Lygiagrečiai su Lietuvių dienomis vyko Australijos Liet. Bendruomenės Krašto Tarybos XI - ji sesija, kurios metu buvo išrinkta nauja ALB Krašto valdybė.

Lietuvių bendruomenė Australijoje yra maža ir nepirmykštė kengūrų žemėje. Ir, anot lietuvių liaudies bedalio, "kur nueisim - ten nameliai, kur numirsim - ten kapeliai". Bet, kad ir praradęs savo dalį, lietuvis žmogus, kaip tas "glaudus veršis dvi karvi žinda", atseit, jis vadovaujasi ir savo bendruomenės išmintimi bei patyrimu, ir asimiliuoja visa tai, kas svetima, bet naudinga jo pažangai. Tai atsispindi pilna to žodžio prasme Australijos lietuvių dailininkų ir skulptorių kūryboje, kuri Lietuvių Dienų proga, buvo išstatyta Robert Bolton galerijoje. Dalyvavo 14 dailininkų ir skulptorių, ir atrodo, kad jie parodė, kad siekiant kūrybiško originalumo, reikia būti atviram dabarties rūpesčiams ir, kad nėra būtina paneigti praeities tradicijas. Pažymėtini yra dailininkų Evos Kubbos ir Leono Urbono, ir skulptorės Ievos Pociuvienės darbai.

Nuvykęs į Adelaidę, lietuvis žmogus greitai pastebi, kad

bendruomenės veikla yra aukštinama, nepraeina nepastebėta, ir, kad pastarųjų metų darbas šimet jau vertinamas kaip istorinis duomuo. Mat, dvasinės ir medžiaginės kultūros palaikai, ir įvairūs rašto paminklai yra renkami, rūšiuojami ir ilgainiui talpinami Lietuvių Archyve - muziejuje Lietuvių Namuose. Tai vienintelė tokia įstaiga Australijoje ir tai yra didelė patrauka ir pasididžiavimas visiems. Muziejaus įkūrėjas ir valdytojas yra Jonas K. Vana-gas.

Adelaidės muziejuje užlaikomi kultūros palaikai iškelia lietuvių žmogaus tapatybę Australijoje, parodo jo sąmoningumo laipsnį ir pabrėžia vieną svarbų veiksmį: tautinį pranašumą galima išreikšti ne vien tik politikavimu, bet kūrybos darbais, tautinės kultūros apraiška. Ir Lietuvių Dienos yra tos Australijos lietuvių kūrybinės pastangos!

Pasaulietinius ir parapinius, bet visgi lietuviškus, reikalus suderinus, buvo išleista aikštė Forestville stadione, kur įvyko Lietuvių Dienų ir XIX - sios sporto šventės iškilmingas atidarymas. Visus nustelbė jaunimas ir svarbu pastebėti, kad jaunimas charakterizavo pastarąsias Lietuvių Dienas. Senimas gi pasijuto esąs organizacinio darbo centre ir nesyk beskestas vandens šaukšte sukeltose audrose, ir be laurų lapų... Tačiau pastangos visų buvo jungtinės: Literatūros ir Dainos vakare dalyvavo ir jauni, ir seni; Adelaidės teatro "Vaidila" pastatyme 10 iš 23 buvo jauniosios kartos atstovai; jaunimo koncertą suruošė jaunimas iš Adelaidės, Melbourne ir Sydney apylinkių; ir pavieniuose, ir jungtiniuose choruose, kurie suruošė Dainų šventę Adelaidės miesto rotušėje, matėsi ne vieną jaunąsios kartos atstovą. Bet XIX - ji Sporto šventė, kuri vyko lygiagrečiai su Lietuvių dienomis, buvo jaunimo arena pilna ta žodžio prasme ir net tokia žvaigždė, kaip Algis Ignatavičius, kuris 1956 metais žaidė už Australijos olimpinę rink-

tinę, turėjo pasitenkinti antrą eilę vietą savo apylinkės komandoj...

Nevienas tautietis, keliavęs tūkstantį ir daugiau mylių Lietuvių Dienas, buvo išpūdžių priblokštas, ir nevienas atmintyje ilgainiui palieka pačios pagrindinės akimirkos. Tai (1) "Fragmentas iš Lietuviškų Vestuvių", kurį patiekė Melbourne apylinkė Jaunimo koncerto metu ir (2) jungtinio choro, susidėjusio iš penkių apylinkių chorų, koncertas Adelaidės miesto rotušėje.

Lietuvių liaudies gyvenime vestuvės būdavo didelis įvykis, ne paprasta pramoga ir vestuvių apeigos turi gilią prasmę. Ir bet kokia lietuviškų vestuvių improvizacija yra itin sunkus dalykas. Tačiau Melbourne jaunimas vykusiai parodė tą lietuvišką savitumą bei vestuvinį nuotaikingumą. Tautiniai šokiai buvo jaunatviškai iškilmingi. Merginos pasiekė profesionalių šokėjų lygį. Jos dvelkė orumu ir meilumu, bet visad šaistumu.

"Fragmente iš Lietuviškų Vestuvių" dalyvavo dvi tautinių šokių grupės iš Melbourne: "Klumpakojis" ir parapijos. Vestuvių tekstą paruošė E. Karazijienė, režisavo H. Statkuvienė. O Melbourne apylinkės pirmininkas yra jaunas ir energingas S. Grincevičius.

Taip kaip Lietuviškų Vestuvių fragmentai vykusiai parodė ne vieną subtilią lietuvių žmogaus savybę, taip jungtinis Australijos lietuvių bendruomenės choras parodė mūsų pranašumą. Chora sudarė 250 dainininkų iš penkių apylinkių: Sydney, Melbourne, Adelaide, Geelong ir Newcastle. Vienas paskui kitą chorui dirigavo šeši dirigantai. Ir lietuviška daina pakilo į aukštybes, kai chorą paėmė į savo ranką J. Juška iš Geelong apylinkės ir K. Kavaliauskas iš Sydney. Kuteno širdį ir vėrė akį jungtinis moterų choras, kuriam vadovavo Stasys Žukas iš Newcastle apylinkės...

Lietuvių Dienos yra bendros visų Australijos lietuvių pastangos. Tai kūrybinės pastangos. Ir kad po 25 metų užsienyje ta kūryba yra lietuviška, tai kiekvieno lietuviško žmogaus pasididžiavimas.

Sydney,
1969 m. vasaris.

Gerbiame tautiečiai Kanadoje, JAV ir kituose kraštuose kviečiami ateiti Kanados krašto valdybai talkon šiam reprezentaciniam mūsų tautodailės centrui federalinėje sostinėje suorganizuoti. Mes prašome eksponatų aukų talkos, drauge tikėdami, kad atsiras ir rėmėjų, kurių auka ir vardu galima bus Muziejui eksponatų įgyti.

Informacijas teikia: S. Karys, 167 Glendonwynne Rd., Toronto 9, Ont.

KLB Krašto Valdybos Kultūros Komisija.

Nauja PLB valdyba

1969 m. kovo 15 d. Klevelande įvykusiame PLB valdybos posėdyje dr. A. Butkus bute dalyvavo septyni senieji jos nariai ir į mirusio pirmininko a. a. J. Bačiūno bei pasitraukusio P. L. B. kultūros tarybos pirmininko dr. A. Klimo vietą pagal PLB konstitucijos 21 str. pakviesti kandidatai A. Laikūnas ir dr. A. Nasvytis. Patvirtinus sekr. A. Gailiušio pateiktą PLB valdybos 1968 m. lapkričio 23 dienos posėdžio protokolą, buvo aptartos PLB valdybos narių darbo sritys ir slaptu balsavimu išrinkti pareigūnai ir vakuojančias vietas: St. Barzdukas - naujuoju PLB valdybos pirmininku, dr. A. Butkus - vykdomuoju vicepirmininku, A. Laikūnas - informacijos vicepirminiu, ir dr. A. Nasvytis - PLB kultūros tarybos pirmininku. Kiti visi PLB valdybos nariai liko senosiose pareigose: A. Gailiušis - sekretorium ir izdirininku, dr. H. Brazaitis - visuomeninių reikalų vicepirmininku, M. Lenkauskienė - jaunimo vicepirmininke.

Stasys Barzdukas

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGA CENTRO VALDYBA

KONKURSAS DVIEMS ŠŪKIAMS

Prašoma siųsti šiuo adresu: Konkursui, 15369 Freeland, Detroit, Mich. 48227.

KAS NAUJA LIET. ŽURN. S-GOS CENTRE

Lietuvių Žurn. S-gos centro v-bos pirm. Vytautas Alantas kovo 30 - tai dienai pakviestas skaityti paskaitą Čikagone, Jau-nimo centre, apie Antaną Vanagaitį, nes šiais metais sueina 20 metų nuo A. Vanagaitio mirties.

Tas pats prelegentas balandžio 27 d. skaitys paskaitą apie prez. A. Smetoną Rochesteryje, nuo kurio mirties sueina 25-ri metai. Gį gegužės 11 d. Vyt. Alantas skaitys paskaitą Detroit, Lietuvių namuose, apie Šaulių S-gą (50 metų sukakties proga) ir apie Šaulių S-gos ikūrėją Vladą Putvį, nuo kurio mirties sueina 40 metų.

Centro v-bos vykd. vicepirm. Vladas Mingėla jau kuris laikas patydomis dirba rinkdamas žinias apie nukankintus ir mirusius tremtyje lietuvių žurnalistus. Vadinas, telkia lietuvių žurnalistų martirologiją. Sparašuose jau esama apie 50 pavardžių.

Šiuo metu baigiamas paruošti spaudai "Žurnalistų Pranešėjo" nr. 2.

Lietuvių žurnalistų telkimas Sąjungon-taip pat eina patenkinama tvarka. Į prie Centro v-bos esantį skyrių paskutiniu metu įsirašė šie nariai: prof. kun. St. Yla, Jeronimas Cicėnas, Pranas Alšėnas, Kęstutis Trimakas, S. J., "Laiškų Lietuviams" redaktorius, Antanas Kučys, "Varpo" redaktorius, Kastantas Norkus, "Argentinos Lietuvių Balso" ilgametis redaktorius, Vytautas Volertas, Vladas Būtenas - Ramojus, K. Daugėla, dr. T. Žilraitis, OP, Br. Žvirblis, OP. ir Antanas Krausas.

Vasario 28 d. įvyko LŽS-gos c. v-bos posėdis. Turėta daug darbo besiruošiant literatūros premijos įteikimo iškilmėms ir koncertui, kurie šiemet įvyks Detroit, ir ruošiami Liet. Žurn. S-gos centro v-bos. (p. a.)

P. L. B. KANADOS KRAŠTO VALDYBA

1011 College Street, Toronto 4, Ont.

LIETUVIŲ SKYRIUS KANADOS VALSTYBINIAME MUZIEJUJE

Per paskutinius 6 metus buvo surinktas Kanados Valstybiniam Muziejui Otavoje nemažas turtas lietuviškų dainų ir instrumentinės muzikos pavyzdžių. Čia didelį darbą atliko muz. D. Rautišienė su savo tal-kininkais. Jiems visiems priklauso mūsų bendruomenės padėka. Visų šių pastangų pasėkoje, Muziejaus vadovybė yra pa-

siryžusi lietuvių folkloro skyrių žymiau paplėsti. Čia, štai, ir atsiranda gera proga mums savo kultūrinį turtą reprezentacijai sutelkti ir drauge apsaugoti, nes, laikui bėgant, daug šių vertybių privažioje rankose žuva ar pereina žinion asmenų, kurie jų nebevertina.

Otavos Valstybinis Muziejus yra rimta mokslinė įstaiga, ku-dies meno pavyzdžių, kaip smutkelių, drožinių, odos, kara-

rios jau dabar turima lituanis-tine muzikine medžiaga pasi-naudoja šio kontinento univer-sitetai. Mums ypatingai svarbu dar ir tai, kad Muziejus leis leidinius apie mūsų folklorą. Vienas tų leidinių jau artimoje ateityje turi išeiti iš spaudos.

Šiuo metu Muziejaus lietuviškam skyriui stinga tokių liau-mikos ir geležies dirbinių, au-dinių ir juostų, gintarų, muzikos instrumentų, margučių ir pan.

KULTŪRINĖ KRONIKA IŠVAIKŠČIOJĘS SKERSAI IŠILGAI

Zinomam tapytojui bei grafikui Adomui Varnui prieš kelias dienas sukako 90 metų.

Gimė jis Joniškėje. Jubilias yra iškilęs kelių nuo Mintaujos, Petrapilio, Varšuvos iki Ženevos. Skersai ir išilgai išvaikščiojęs jis ir savąjį kraštą [A. Varnas — žinomas ir kaip liaudies meno rinkėjas, o taip pat — pedagogas ir visuomenės veikėjas].

Parodose ėmė dalyvauti nuo 1908 metų.

Gyvenimo audros dailininką nubloškė į užjūrį. Šiuo metu, gyvendamas Čikagoje, jis ne tik skiria laiko tapybai, bet ir intensyviai tvarko savo lie-tuvių liaudies meno rinkinius bei užrašus.

Jubiliejaus proga spausdiname prof. Pauliaus Galaunės atsiminimų nuotrauką, kurioje A. Varną matome pirmaisiais šio amžiaus dešimtmėtais.

Aple tapytojo Adomo Varno kūrybą žinojau iš periodinėje spaudoje pasirodantių recenzijų apie Lietuvos dailės parodas, kuriose jis dalyvavo. Pa-čius kūrinius pirmą kartą pamatiau septintoje lie-tuvių dailės parodoje. Joje A. Varnas eksponavo 20 peizažų ir tiksliai vieną portretą. Visi jo kūriniai

ryškiai skyrėsi nuo kitų dailininkų kūrybos. Tai buvo ne atsitiktiniai gamtos fragmentai, rūpestingai ir drobiau plėtomieji kompoziciniai motyvai. Nors beveik visi jie — nedidelio formato etudai, bet buvo panašūs į išbalgutus paveikslus. Vienur sodrus, kitur prislopintas kloritas atitiko metų laikų nuotalkas.

Smulkiau apie A. Varną 1915 metais Petrapilyje man papasakojo Balys Sruoga. Jis A. Varną cha-rakterizavo, atrodo, ne tiek savo asmeniniu pažin-tu, kiek Stasio Šilingo žodžiais, kuris žavėjosi dai-lininko asmenybe ir jo kūryba, laikė jį giliai su-prantanti meną, filosofiskai mąstantį apie žmogų bei įvairius gyvenimo reiškinius. Jiems vienas ki-tą pažinti ir susidraugauti pasiūlė proga: A. Var-nas kūrė spalvotą viršelį, vinjetes ir inicialus „Ba-ro“ almanachui. Mums, Petrapilyje gyvenantiems lietuviams dailininkams, tasai A. Varno darbas di-desnio įspūdžio nepaliko. Žvelgėme į jį, kaip į pir-mą pastangą Lietuvoje suteikti knygai kiek pado-resnę išvaizdą.

Asmeniskai A. Varną bent kiek pažinau 1917 m., pradėjęs dirbti Lietuvių vykdomojo komiteto karo pabėgėliams šelpti vadnomojoje technikos sekci-joje, kuriai jis vadovavo. Čia dirbo išimtinai dai-lininkai ir laikinai — du architektūrą studijuojan-tys studentai. Nors sekcija vadinosi technikos, bet mes visl „projektavome“ įvairius kalmo architek-tūros pastatus: gyvenamus namus, klėtis, klojimus ir pan. Atvežti Lietuvon, tie projektai pasirodė nie-kam nereikalingi, ir dalis jų iki šiol saugoma M. K. Čiurlionio dailės muziejuje.

A. Varnas, kaip sekcijos vedėjas, retkarčiais pa-sižiūrėdavo į mūsų projektus, bet jokių pastabų nesakydavo. Prie sekcijos patalpos jis turėjo at-skirą kambarėlį ir išties dienas sudarinėjo lie-tuvišką technikos terminų žodyną. Retkarčiais pa-prašydavo mus grafiškai pavaizduoti kurią nors architektūros detalę, norėdamas jai surasti tink-amą lietuvišką terminą. Kartais vienai kitai detalei sugalvodavo kelių terminus ir klausdavo mūsų nuomonės, kuris esąs tinkamesnis.

Be darbo prie žodyno, A. Varnas dažnai išleido į vyriausio komiteto posėdžius. Laisvalaikį kur-davo žymesnių lietuvių visuomenės veikėjų šaržus, vykusiai perteikdamas ne tik tų asmenų fizinius bruožus, bet ir charakterį.

Darbas technikos sekcijoje padėjo man ne vien pažinti, bet ir susidraugauti su K. Sklieriumi ir A. Varnu. Su pastaroju ypač susigvenau 1918 m. rudenį, isikūres Vilniuje. Teko net gyventi A. Var-no bute, kurį jis tuomet nuomojo Užupio gatvėje ir kuriame iki pirmojo pasaulinio karo gyveno dai-lininkas Ferdinandas Ruščicas. Vakaraš A. Varno

bute rinkdavosi menininkai, kurie dienos metu lietuvių visuomeninėse organizacijose ieškojo ko-kio nors darbo ar tik uždarbio, idant kukloje val-gykloje turėtų už ką paplėtauti. Vakaraš jie regz-davo įvairius atelties planus.

Kiek A. Varnas technikos sekcijoje buvo ne-kalbus, tiek plačiai Vilniuje dėsydavo mums savo mintis apie meną, apie jo atelį.

Tų pačių 1918 metų rudenį — nepristmenu tik, kokią besikurianti oficiali įstaiga, — A. Varnui ir man pasiūlė vykti į Rusiją rūpintis dėl įvairiais laikais išvežtų Lietuvos kultūros bei meno turtų. Deja, mums išvykti neteko, nes A. Varnas sunkiai susirgo plaučių uždegimu.

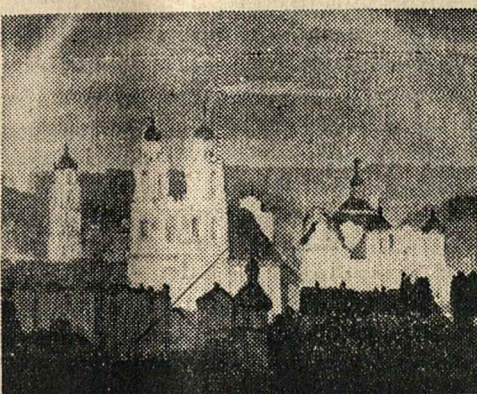
Neaukšto ūgio, liesas, ir technikos sekcijos lai-kals jis mums atrodė nelabai stiprus vyras. Vilniu-je iš B. Sruogos sužinojau, kad A. Varnas sveikatą prarado, skurdžiai studijuodamas meną užsieny-je — Sveicarijoje ir Lenkijoje.

Krokuvos Meno akademijoje A. Varno tapybos charakteriul didelį poveikį turėjo jo profesorius Stanislasvskio peizažinė tapyba. Ne tik tuo metu, bet ir vėliau, panašiai kaip Stanislasvskis, A. Var-nas gamtos etudus tapydavo matinėmis spalvomis, nedidelio formato kartonuose. Retkarčiais vieną ki-tą etudą išplėsdavo į didesnio masto kūrinių. Prie tokių mažų darbų jis sugrįžo ir dvidešimtaisias-trisdešimtaisiais metais, vaizduodamas senojo Kau-no fragmentus bei atskirus pastatus.

Kai 1919 m. Pilsudskio legionieriai okupavo Vil-nių, visi lietuviai menininkai persikėlė į Kauną, tačiau A. Varnas dar pasilikio. 1920 m. pradžioje Kaune įsteigus Lietuvių meno kūrėjų draugiją, jos pirmininku buvo išrinktas A. Varnas. Tai jį paskatino greičiau grįžti į Kauną, kur galėjo ban-dyti praktiškai įgyvendinti dar prieš pirmąjį pasa-ulinį karą puoselėtą idėją, kad įvairiomis meno ža-komis rūpintųsi patys menininkai, susibūrę į vieną meno draugiją.

Cia palaikė tuos dailininko A. Varno gyvenimo faktus, kurie gali būti mažiau žinomi. Išsamiau apie jo kūrybą nerasau, nes savo laiką įvairūs autoriai jį gana plačiai nušvietė.

PAULIUS GALAUNĖ

A. Varno ankstesnėji darbas „Vilnius“.

Montrealio lietuvių jaunimo tautinių instrumentų orkestro dalis. Jų koncertas - krikščynos įvykis balandžio mėn. 26 dieną. J. Šablauksa nuotrauka.

TAUTINIO KOSTIUMO PROBLEMOS

Vasario vidury Vilniuje bu-vo suaukta pirmoji tokio po-būdžio lietuvių konferencija, bū-tent — Lietuviško tautinio kos-tiumo žinovų konferencija, ku-rios tikslas buvo — pasitarti, kokia linkme nukreipti tolesnį tradicinio lietuvių tautinio kos-tiumo vystymąsi. Artimesnė problema — kokius kostiumus rengti 1970 metų dainų šventei.

Išidėmėtina, — nes dabarti-nėms konferencijoms Lietuvoj gana nebūdinga, — kad šioj kon-ferencijoj nebuvo jokių pata-rėjų nei iš Maskvos, nei iš Le-ningrado. Dalyvavo tik lietuviai etnografai ir toj srity dirbė dai-lininkai, teatralai.

Problema kyla dėl to, kad tautinis kostiumas vistiek dabar tik kaip sceninė apranga. Ar scenai reikia griežtai saugoti kostiumų etnografinį autentiš-

kumą, ar, pripažinus, kad „sce-na — ne muziejus“, leisti dai-lininkams kurti programoms pritaikytus, naujoviškai stili-zuotus, nors su tradiciniu ry-šio ir nepametusių kostiumus („Lietuvos“ ansamblyje taip ir daroma). Konferencija nepri-ėmė nutarimų, bet vyravo nuo-monės, kad profesiniam an-sambliams (provincijos choram) patariama pasilikti prie tradici-nių pavyzdžių (minėti dailininko A. Tamošaičio 1939 metais suprojektuoti pavyzdžiai). Pa-tariama, kad būtų išsaugoti kiekvieno krašto kostiumų sa-vitumai, nes taip geriau išsilaikys ir jų įvairumas.

„Lietuvos“ ansamblio vado vas V. Bartusevičius kėlė min-tį, ar nevertėtų Dailės institu-te įsteigti lietuviško tautinio kostiumo, kaip atskiros dailės šakos, studijų skyrių? (Elta)

1.

VINCAS MYKOLAITIS - PUTINAS

Atsiminimai

1. ĮVADO PASTABOS

Pradėdamas rašyti savo atsiminimus, turiu čia pat prisipažinti, kad dvi aplinkybės kelia man susirūpi-nimo, ar ištesėsiu tinkamai šį darbą atlikti. Pirmą — tai silpnoka mano atmintis. Ji niekad nebuvo labai gera, o dabar, senatvėje, dar sumenkėjo. Pamiršau daugelio savo mokytojų ir jaunystės draugų pavar-des, užsitrynė daug įvykių ir gyvenimo detalių. Jeigu visa tai atsiminčiau, mano aprašymas išeitų spalvin-gesnis, įdomesnis, patikimesnis, konkretesnis. Pavar-dės, detalės, kartais net ir smulkmenos panašaus po-būdžio rašiniuose skaitytoją sudomina ir kelia pasi-tikėjimo jausmą autoriui.

Antra — tai uždaras mano gyvenimo būdas ir toks pat uždaras mano charakteris. Aš mažą dalyvavau visuomeninėje veikloje, nemėgau politikos, partijų, su-sirinkimų, posėdžių. Jei kur ir dalyvavau, tai lai-kiausi pasyviai. Bendrauti su žmonėmis taip pat ne-mėgau. Vientatvė — įgimtas mano charakterio bruo-žas. Man retai kada, o gal ir niekad, nebūva nuobodu vienam, o žmonėse, pobūviuose, svečiuose — dažnai. Išgirdęs kokią naujieną, kitas tuoj klausinėja, nori sužinoti smulkiau, su aplinkybėmis, detalėmis, o aš tenkinuosi tuo, ką išgirdau. Tik vėliau pasigendu konkretesnių smulkmenų, aplinkybių, tačiau būva jau per vėlu. Žinių šaltinis išnyko, išseko. Dėl šitokio elgesio bei charakterio gyvenimo ir žmonių pažini-mas negalėjo būti gilus ir visapusiškas.

Nepasizymiu nė pastabumu. Susitikęs pažįstamą ar nepažįstamą, išsiskyręs aš retai kada galėčiau pa-sakyti, kaip jis buvo apsirengęs. Aš sunkiai atsimenu gatves, kelius. Svetimose vietovėse man lengva pa-klstyti. Galėčiau dar ir daugiau išskaityti savo atmin-ties ir pastabumo netobulumų, dėl kurių ir šie mano atsiminimai gali išeiti neturtingi faktų bei tikrovės duomenų.

Tačiau, antra vertus, guodžiuosi tuo, kad galgi uždaras mano gyvenimo būdas ir minėtiosios charak-terio bei asmens savybės apsaugoja nuo smulkmenų atplūdžio, padeda suvokti stambesnius, esminius tikrovės reiškinius, daryti jų atranką, sintezę. Šiaip ar taip, viliuosiu, kad mano atsiminimuose, kaip juos sumaniau rašyti, turėtų atsispindėti kai kurie būdin-gi XIX a. pabaigos ir XX a. pirmojo ketvircio bruo-žai. Tai epocha, kuri negrąžinamai nugrimzdė į pra-eitį. Epochą, kurios gyvų liudininkų liko ne tiek jau daug, o įjunosios kaftos jos visai nepažįsta. Jei ir norėtų pažinti, tai neturi kaip, nė iš ko. O pažinti būtų pravartu. Ta epocha lietuvių tautai labai reikš-minga. Joje galutinai subrendo tautinės individualy-

bės nusimanymas, kaip seniau sakydavo, tautinė są-monė arba tautos dvasia. Toje epochoje realizavosi ankstyvesniųjų tautos siekimų idealas — politinė ne-priklausomybė, valstybingumas.

XIX a. antroje pusėje susiduriame su labai įdomiu, keistu, jei jau nesakyti paslaptingu psichologiniu reiškiniu, dar vėliau suklestėjusiu XX a. pradžioje. Būtent, dėl ko tam tikros tautos žmogus, tautos tam-sic, pavergtos, užguitos, mažos, vakarykščių bau-džiauninkų tautos žmogus nebeori priklausyti nė viena didelei, galingai, kultūringai tautai, kartais net ima jų neapkęsti, o didžiulius savąja pavergta tamsia, mažą tautelę ir vien jai nori priklausyti. Taip yra atsitikę su tautiškai sąmonėjančiais kiekvienos mažos, kad ir lietuvių tautos žmonėmis. Dėl ko? Kas juos taip paveikė?

Nesileisiu čia į įvairias tautinio sąmonėjimo prie-žastis bei įvairius jo veiksnus. Savo reikalui noriu čia pabrėžtinai priminti tik vieną tokį veiksnį, ypa-čiai reikšmingą lietuvių tautai — tai praeitį, senovę. Didelę tiesą pasakė Vincas Kudirka savo tautiniame himne: „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia.“ Jei ta praeitis graži ir garbinga — juo geriau! O jei ji tamsi ir varginga — ne ką blogiau. Ir tokia gali būti stiprybės šaltiniu: Mus persekiojo, kankino ir niokojo, o vis dėlto mes pasilikome mes! Juo blogiau mūsų priešams!

Praeities, senovės žavesį ypač giliai esame išgy-venę mes, dar XIX amžių siekią žmonės. Visi mūsų tautiškumo mokytojai buvo savotiški istorikai ro-mantikai. Jie nepraleisdavo progos šlovinti lietuvių tautos istoriją, senovę ir gražiausią, seniausią pasaulyje lietuvių kalbą. Apie tai vėliau rašysiu plačiau. Čia, eidamas prie savo atsiminimų, kuriais tikiuosiu taip pat atskleisti mažą, tegu ir netolimos praeities kampelį, noriu vien pastebėti, kad domėtis senove, praeitimi, tur būt, yra įgimta kiekvienam žmogui. Tuo nesąmoningai reiškiasi ir žmogaus išnykimo baimė, ir nemirtingumo troškimas. Aš nesu atsitiktinis, žmonijoje nežinia iš kur atsiradęs krikštas, o kažkokio dėsningumo bei priežastingumo susieta nesibaigia-mos virtinės grandis, seniai praeityje egzistavusių veiksmų pasėka ir būsimų reiškinų priežastis. Įzelgti į ateitį mums nėra leista, bet praskleisti praeitį ga-lime. Ir štai mes bandomė praskleisti tai, kas mums artimiausia — rašomė memuarus, atsiminimus, savo, savo šeimos ir artimiausios aplinkos istoriją.

Daug kas yra rašęs atsiminimus, memuarus, daug kas yra didžiavęsis savo giminės senumu. Giminės senumas buvo laikomas garbingumo, kilmingumo, taurumo požymiu. Kunigaikščiai, grafai, bajorai steng-davosi kuo toliau į praeitį nukelti savo protėvius, antenatus. Lietuvos bajorai XVI amžiuje sugalvojo teoriją, pagal kurią kildinomi iš senovės romėnų. Taip jie norėjo atsispirti lenkų bajorų įtakai. Liaudžiai toks bajoriško kilmingumo, honoro supratimas yra svetimas. Tačiau ir liaudyje ryšys su senovė yra gyvas ir stiprus. Jį sudaro kalba ir liaudies kūryba. Lietuvių kalba iš.iko gyva tik liaudyje. Lietu-vių kalbos turtingumo ir senoviškumo požymių kalbininkai ieškojo ir tebeieško tik liaudyje. Tautosakos poetika ir visos liaudies kūrybos

formos bei stilius liudija apie ilgą amžių evoliuciją. ėjo jie sako e'...

Taigi ir lietuvių liaudyje ligi paskutinių laikų išli-ko gyvas istoriškumo jausmas — ir tai ne teorių, abs-traktų srity, bet dvasinio gyvenimo praktikoje. Ir aš šiuose savo atsiminimuose tikiuosiu rasiąs progų pa-rodyti, kad, rašydamas juos neprieštarauju lietuvių liaudyje glūdinčiam istoriškumo, susijeiimo su se-nove pajautimui ir dėl to nenutolstu nuo tos liaudies kūrybos tradicijai.

2. MANO GIMTINĖS KRAŠTAS IR JO ŽMONĖS

Mano gimtinės kraštas — Marijampolės apskri-tis, Gudelių parapija, Pilotiškių kaimas — tai Suval-kijos Sūduvos rytinis pakraštys tarp Balbieriškio ir Prienų, apie 10—15 kilometrų į vakarus nuo Nė-muno.

Suvalkija, Sūduva, jau nuo seno laikoma pažan-giausia Lietuvos dalimi ekonominiu ir kultūriniu at-žvilgiu. Čia ankščiau negu kur kitur įsigalėjo vietoj trilaukio daigialaukis ūkis, sodžiai pradėjo skirstytis į viensėdijas, iš čia kilo nacionalinio sąjūdžio va-dovai — Vincas Kudirka, Jonas Basanavičius, Vin-cas Pietaris, Petras Arminas, Petras Kriaučiūnas, Jo-nas Jablonskis ir daugelis kitų. Todėl keista, kad Sū-duva buvo vėliausiai apgyvendinta Lietuvos dalis. Dar XVI a. viduryje ji buvo apaugusi miškais, ku-riuose skambėdavo kunigaikščių medžioklės ragai, skalindavo kurtai, šūkaudavo varovai. Čia būdavo mėgstamiausios kunigaikščių ir jų dvarų medžiok-lės vietos.

Intensyviau kolonizuoti Sūduvą pradėta tik ant-rojo XVI a. pusėj. Kolonistai būdavo siunčiami iš dešiniojo Nemuno kranto. Ankščiau apsigyvenusių vėlesniusius dažnai vadindavę „gudais“, „Gudas“—svetimas žmogus. Dėl to, matyt, Suvalkijoje net ke-lėtas vietovių turi Gudelių vardą.

Tačiau, turint galvoje tokį vėlyvą Sūduvos apgy-vendinimą ir nelietuvių kilmės gyventojų gausumą, kyla klausimas, kaip per tokį palyginti trumpą laiką, maždaug per 200 metų, galėjo susiformuoti sūduvie-čių tarmė su savo gausiomis atmainomis — kapsai, zanavykai ir kiti. Ir tai tarmė ne bet kokia, bet viena iš ryškiausių lietuvių kalbos tarmių, sudariusi pa-gripdą bendrinei literatūrinei lietuvių kalbai. Juk jau XIX a. vidury ta tarme kalbėjo, o kiek vėliau ir rašė pirmieji nacionalinio sąjūdžio veikėjai, „Tė-vynės mylėtojai“, greit paveržę pirmenybę iš žemai-čių ir aukštaičių. Suvalkiečių tarmėse pilniausiai at-atsipindi lietuvių kalbos logika ir gramatikos sanda-ra, linksniuotės bei asmenuotės, kirčiai bei priegai-dės, ilgieji bei trumpieji garsai. Čia nėra suvalkiško gramatinų formų galūnių trumpinimo. Jei kur ir trumpinama, tai sutinkamai su kalbos raidos dėsniais. Su tuo sutinka ir kalbininkai. Nesutinka tik su veiks-mažodžių būtojo laiko trečiojo asmens trumpinimu: pradėjo — pradė, spindėjo — spindė ir pan. Aš pats ankstyvuosiuose savo eilėraščiuose tokias sutrum-pintas veiksmazodžių formas vartodavau, ir už tą „su-valkietiskumą“ A. Jakštas rūščiai mane išbarė ir pa-šiepė. Pašaipūnai juokaudavo, kad suvalkiečiai turį trumpiausią lietuvišką žodį iš vienos raidės e: vietoj

I pirmąjį JAV architektus bekopiančio latvio Gun-
nar Birkerts firmos projekto
Federaliniam Rezervų Bankui
Minneapolisio vienu iš dviejų
projektuotojų (designers) yra
detroitiškis Algimantas Baub-
lys. Taip nurodoma "The Archi-
tecturaal Forum" sausio-vasario
numeryje. Projektas turi daug
naujovių.

Tik ką baigta Bostono rotušės
statyba. Pastatas yra šiandieninė
architektūrinė naujiena. Čia,
kaip sužinoma iš vasario "Ar-
chitectural Record", prisidėjo
Vida Stibys būdama atsakinga
už vidaus apstatymą ir grafiką
project manager pareigose I. S.
D. firmoje.

Vašingtono universiteto archi-
tektūros mokyklos dekanas
George Ancelevičius "The Ar-
chitectural Forum" liepos-rug-
piučio nr. plačiai pasisako apie
tai kas negera architektūrinia-
me lavinime.

ARISTOKRATIŠKAS MONTAŽAS

Poezijos ir muzikos derinys,
šalia gražios dekoracijos ir
kilnių drabužių, visuomet kelia
estetinį pasigerėjimą, ypač kai
išlaikoma pusiausvyra, kai vis-
ką jungia vieninga tema.

Tokių būdų kovo 15 d. Los An-
geles scenos menininkai pasi-
rodė montaže, dedikuotam tėvy-
nės ilgesiui. Solistai S. Pautie-
nienė ir A. Pavasaris, aktorai N.
Apeikienė ir J. Kaributas dai-
navo ir deklamavo. Jaunoji pia-
nistė R. Apeikytė, akomponuo-
dama ir įspūdingai skambinda-
ma gražia B. Gruodžio ir B.
Budriūno sonatas, suteikė mon-
tažui sparnus ir lėksmą.
Antroji koncerto dalis, suda-

Mums vis patogiau įsikuriant
reikėtų tai daryti kiek galint
kultūringiau. Štai keletą nepr-
šytų patarimų.

Knygos. Kultūringas žmogus
priduoda didelę vertę literatū-
rai. Knygų lentynose ar spintoj,
kuri žinoma būtinai privalo būti
kiekvieno salione, išrikiuotinos
tikrai gražios ir storos knygos
su dar nesuplyšusiais dailiais
apvalkalais. Knygos nebūtinai
turi būti perskaitytos ar dar
skaitomos (daugnaudojant susi-
gadina viršelį), svarbu kad
būtų tik kuo daugiau.

Įspūdingai atrodo Reader's
Digest kondensuoto turinio lei-
diniai. Gi priklausymas Book-
of-the-Month klubui yra tikrai
kultūringas žingsnis, nes lenty-
nos papildomos kas mėnesį po
nauja knyga ir dar vertinga (ar-
me lavinime).

ryta daugiausiai iš tarptautinio
operetinio lobyno, irgi buvo
vertinga. Prisidėjo ir sol. Flo-
rence Korsakaitė. Salę žavėjo
S. Pautienienės balso švelnus ak-
sominis blizgesys. Jos dainavi-
mas primena tapytoją Renoir.
O tas Schuberto "Gretchen am
Spinnrade" savo tempu ir iš-
raiška yra tikras deimantas! Tenoras A. Pavasaris, kaip pa-
prastai, už Carmen ir Traviatos
arijas susilaukė pakartotinių
kvietimų. Norėtųsi, kad jis tas
arijas dainuotų lietuvių kalba.
Iš deklamatorių išsiskyrė N.
Apeikienė su Putino balade
"Vergas".

Tokio aristokratiško koncer-
to luktina ir ateityje. Tegyvuo-
ja poezijos ir muzikos santar-
vė!

PROPIRŠČIAI

6.
A. Povilainis

ba kaip mūsųose sakoma-turi-
ninga), nes labiausiai žmonių
skaitoma.

Joks kultūringas žmogus ne-
gali apsieiti be didžiųjų klasikų
veikalų. Tai nėra jokia proble-
ma, nes leidėjai parūpina puoš-
nias serijas visai prieinama
kaina. Sakysite kam pirkti visai
nepaskaitomų biblių. Prisimin-
tina tačiau, kad ir nugarėlėse
surašyti vardai ir pavadinimai
turi vertę. Iš tikrųjų būtų juokin-
ga iš normaliai kultūringos as-
menybės laukti sausų veikalų
slebezavojant. Tą juk tedaro
studentai ir barzdėti profeso-
riai (dabar abeji subarzdomis).
Mūsų šiam kultūrininkui užten-
ka žinoti, kaip tam mažų žodžių
publicistui, jog Aristotelis tai
mūsų džiaugsmo šaltinis-be jo
ir visas gyvenimas būtų žiau-
rus...

Periodika. Kultūringas žmo-
gus neturi laiko skaityti kito-
kios spaudos, kaip tik pačią ge-
riausią. Toksai Life žurnalas
duoda aiškiai suprantamus, gal-
vą daug sukuti neverčiančius.
Tikrai komikus skaityti nepa-
tirtina, nes šie tik siaurapro-
čiams ir vaikams).

Jis, aišku, idomaujasi pasau-
line politika, ją intymiai seka.
Rekomenduojam griežtai atro-
dantį Time, patiekiantį jau gerai
sugromaluotą savaitinę visokių
dalykų apžvalgą. Mano draugas
sako, kad tai puikus dalykas, nes
jam, kaip profesionaliam reika-
lais labai užsiėmusiam žmogui,
neberekia rinkti žinių bei da-
ryti savo nuomonių.

Literatūrinius interesus pil-
nai patenkina Reader's Digest.

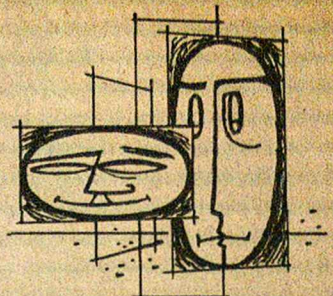
Čia irgi daug idomių ir naudin-
gų pasiskaitymų, gudriai su-
trauktų, be jokių mandrių, laiką
eikvojančių išvedžiojimų. O jei-
gudar pridėsime dar kokį žur-
nalą, kuris specializuojasi ma-
loniais, sielą raminančiais ap-
rašymais-kultūringam žmogui
pritinkančios periodikos sąra-
šas beveik bus išbaigtas, jeigu
nemėnėsime tokių nekulūringų
reiškinių (netikėkite), kaip kar-
tais vaistinėje ar pas kirpėją
paskaitomų vyriškų leidinių ar,
filmų ar romanų periodikos.

Menas. Menas tai vienas iš
gyvenimui didžiausią džiaugs-
mą tiekiančių dalykų, tad kul-
tūringo žmogaus namai negali
apsieiti be paveikslų. Virš elek-
traplastikines anglis šildančio
židinio būtina kabinti pasaveik-
slas, vaizduojantis žuvė-
dras, ganyklas ar puokštę gėlių
kristalinėje vazoje. Tai langas į
gamtą, kurios duslinančiame
mieste ar sausakimšų vasar-
viečių dulkėse taip pasigenda-
me.

Yra daug kilniau jeigu paka-
binamos ne reprodukcijos (ne-
svarbu, kad ir geriausios daili-
ninkų), bet originalai dovanoti
pašyti mėgstančių draugų ar
išigyti mūsų spaudoje tinkamai
įvertintų dailininkų ir kitokių
parodose. Gi reikia remti lietu-
viškąją dailę. Žinoma, į komer-
cinės dailės galerijas nėra ko
eiti, nes ten tik daugumoje mur-
zalai, nebent tik Eatono vidaus
dekoracijos skyriuje. O viešo-
siose galerijose kabinami komu-
nistų ar panašių subversyvų
darbai.

Sekantį kartą patarsime kaip
padoriai kultūrėti muzikoje,
protingai spoksoti į televizorių
ir inteligentiškai apstatyti savo
namus.

KREIVI VEIDRODŽIAI

„ŠLUOTA“ KOLŪKIO Kasdienybės

PRIE KULIAMOSIOS

— Kaimynėli, gal reikia tuščių
maišų?
— O iš kur tu jų tiek daug ga-
vai?
— Mane brigadininkas paskyrė
grūdų saugoti...

NELAIMĖ

— Vyrai, nelaimė! Traktorius į
prūdą įvažiavo!
— Nuskendo?
— Nuskendo!
— O traktorininkas?
— Nežinau. Į viršų tikrai tuščios
bonkos iškilo...

DUOK ANTRĄ

Brigadininkas klausia kolūkietį:
— Kodėl tavo karvė kolūkio do-
biluose?
— Brigadininke, ar užmiršai, ką
sakai, kai bonką daviau?
— Duosi antrą — prisiminsi.

S. ZIENIUS

AFORIZMAI

Žmona ir sąžinė man tas
pat: kol geriu už svetimus
— tylu, kai už savus —
gražiau.

UŽSIENIO JUMORAS

NAUJAS ŽAISLIUKAS

Vienas JAV žaislų pra-
monininkas rengiasi išleisti
politinę lėlę — tokia, kuri
kalbės, bet nieko nepasa-
kys.

ANONIMINIS LAIŠKAS

Vieno mažo Prancūzijos
miestelio policijos koman-
dantas gavo anoniminių
laišką. Jo autorius rašė, kad
rengiasi nužudyti neįstiki-
mą žmoną ir jos meluotą
Norėdamas išvengti aukų,
komandantas liepė perskal-
tyti laišką, su atitinkamais
komentarais, per vietinį ra-
diją. Perskaitys laišką, per
vieną valandą į policiją
kreipėsi dešimt moterų su
prašymu apsaugoti jų gy-
vębe.

L. VAINIKONIS

Ar daug naudos, kai
avinai
protingu tapti lavinas?

— Ką tu pasakysi, Simai! Ra-
dau vyro pinigėję tavo žmonos
nuotrauką.
— Vadinasi, vieni kitiems ne-
skolingi. Aš žmonos rankinuke
radau jūsų vyro nuotrauką.

Iš "Darbininko" nr. 16, 1969 m.

Apie Vietnamą, Kenją ir Vilnių

Žurnaliste Jūratė Kazickaitė,
dalyvavusi Vietnamo kare,
New Jersey lietuvių grupei pa-
darė pranešimą apie Vietnamo
karą, tame kare sutikęs lietu-
vius, apie savo mokytojos dar-

bą Kenjos valstybėje, apie ke-
lionę per Sov. Sąjungą ir vieš-
nagę Vilniuje. Kalbėjo apie po-
rą valandų, parodė filmą, nuo-
traukų. Čia spausdiname jos
pranešimo santrauką.

Jūratė Kazickaitė pasakoja įspūdžius
apie Vietnamo karą, Kenją ir Vilnių.

Ką pasirinktum?

— Jei jums šiandien reiktų
pasirinkti vieną iš šių trijų vie-
tų, į kurią norėtumėte važiuoti? —
į Vietnamą, į Kenją ar į Vil-
nių? — kun. Viktoras Dabušis
paklausė Jūratės Kazickaitės po
jos įdomaus ir nuotaikingo pra-
nešimo apie savo keliones, dar-
bą ir įspūdžius minėtose vieto-
vėse.

Atsakydama Jūratė pirmiau-
sia užtikrino, kad daugiau jau
nebenorėtų grįžti į Vietnamą.
Nebenorėtų daugiau matyti karo
ir visų žiaurumų.

— Lengva yra turėti savo
principinį nusistatymą šiuo
klausimu. Bet kai savo akimis
pamatų žmogaus žiaurumą, tuo-
met iškyla pats svarbiausias
klausimas: argi vienas žmogus
turi būti toks žiaurus ir nežmo-
niškas kitam? Ar negali skirtingų
įsitikinimų žmonės gyventi
taikiai vieni šalia kitų? Ar ne-
galėtų ir skirtingos politinės
sistemos toleruoti viena kitos
egzistavimą?

**Reikia ieškoti žmoniškumo
principų**

Tarp Vietnamie dirbusių žur-
nalistų ši "Lithuanian girl" bu-
vo žinoma kaip viena iš vanagų

(hawk). "Atrodo, kad aš telikau
viena iš tokių tarp žurnalistų",
— prisipažino prelegentė. "Bet
kai čia pat kalbėsi su jaunu
vyruku, o už poros valandų pa-
matai jo kūną be galvos, arba
kai vieną dieną fotografuoji
grupę sveikų žmonių, o kitą
dieną jau žiūri į išmėtytas jų
kūnų dalis, tuomet norisi su-
rasti šiam klausimui kitokių at-
sakymų. Pamatai, kad negalima
pasitenkinti tik "vanagų" ar
"balandžių" teorijomis. Reikia
ieškoti gilesnių žmoniškumo
principų, kuriais galėtų būti pa-
grįsti žmonijos tarpusavio san-
tykiai."

Kai ji buvo paklausta iš pub-
likos, kaip iš viso atrodo Viet-
namo karo eiga, atsakė, kad iš
arčiau pažinusiems ne tik visą
šio karo maišatį, bet apskritai
Vietnamo gyvenimo aplinkybes
ir politinius bei kitokius nu-
siteikimus, kiekvienam yra aiš-
ku, kad "politinių pagrindų pa-
remtas laimėjimas yra neįmano-
mas. Amerikiečiams tėra likę tik
kaip nors su ne perdideliu gė-
dingumu iš ten pasitraukti".
Kai vėl iš klausytojų buvo pa-
reikšta abejonų, ar amerikie-
čiai tikrai negali laimėti, ar gal
tik nenori, J. Kazickaitė atsakė,
kad ji pati yra girdėjusi aukš-
tų karo vadų pareiškimus, ku-
rie, ranka rodydami į Kambo-
dijos ar Laos pusę, sakydavo:
"Stai ten slepiasi dešimts tūk-
santų Vietkongo kareivių. Jie
mus gali pulti, kada tik nori.
O mes jų negalim liesti."

Sutikti lietuvių

Paklausta, ar tekdavo susi-
tikti lietuvių Amerikos ginkluo-
tų jėgų daliniuose, atsakė, kad
taip. Tačiau "labai dažnai susi-
darydavo įspūdis, kad aš tokiais
susitikimais daug daugiau do-
mėdavusi, negu mano sutikti
lietuviukai".

— Pamačiusi lietuvišką pa-
vardę kaip pav. Jonaitis, Pe-
raitis ar pan., tuoj pasisveikin-
davau — Labas! Vietoj atsaky-
mo dažnai išgirdavau klau-
simą: What (ką)? Tada pradėda-
vau — iš vardo atrodo, kad esi
lietuvis. Tiesa?

— Mano motina, ar tėvas, ar-
ba senelis buvo lietuvis, —
gaudavau atsakymą.

Dauguma tiesioginės tarny-
bos kareivėlių jau yra gimę J.
A. Valstybėse, arba į jas labai
maži atvežti. Tačiau taip nebū-
davo visuomet. Pasitaikydavo
ir daug mielesnių susitikimų.

— Vieną sykį iššoku iš ma-
lūnsparnio visai prie kautynių
linijos. Ogi prieš mane puskari-
ninkis su lietuviška pavarde.
— Labas, — sakau.

Tas vyras net apstulbo.
— Labas! Labas! — sveikinosi
su džiaugsmu, kaip savo arti-
miausią giminę sutikęs.
— O tai buvo aukščiausiais
pasivymėjimo laipsniais apdo-
vanotas narsus lietuvis karys.
Jis buvo truputį vyresnio am-
žiaus žmogus. Jame buvo gyvas
ir lietuviškumo jausmas ir ko-
vos dvasia prieš okupantą.

Pamilau Kenjos žmones
— Į Kenją mielai grįžčiau.
Ten, sakyčiau, yra likusi mano
pirmoji meilė (romantic in-
volvement): pamilau Kenjos
gamtą, jos aplinką, bet labiau-
siai žmones. Jie paprasti, nuo-
širdūs ir labai reikalingi pagal-
bos, — tęsė toliau Jūratė atsa-
kymus į pagrindinį klausimą.

Prieš parodydama trumpą fil-
mą iš savo gyvenimo ir darbo
Kenjoje, Jūratė prisipažino, kad
kuone nuo vaikystės dienų ją
traukė ir viliojo Afrikos žemys-
nas. Į Kenją nuvyko gana at-
sitiktinai. Vien dėl to, kad jai
pažįstamų seselių kongregacija
ten turėjo savo mokyklą. Ji
pati ten dirbo kaip mokytoja se-
selių vienuolių vadovaujamoje
mokykloje, kur buvo ruošiami
mokytojai. Mokslo lygis buvo

gana žemas. Bet šią mokyklą
baigusios mergaitės turėjo dirb-
ti tik su žemesnių skyrių moki-
niais.

Studentų amžius svyravo
nuo 14 metų iki 27. Prisipažino,
kad turėjusi labai gerą pasise-
kimą tarp mokinių ir buvusi
jom pavyzdžiu. Tiem, kurie J.
Kazickaitė geriau pažįsta, nėra
jokių abejonų, kad jos turtin-
ga ir kilni asmenybė šalia aka-
deminės pažangos nemažiau im-
ponuojančiai veikė ir auklėji-
mo ir asmenybės formavimo
srityse.

Kalba apie misijas

Jos darbo sėkmingumas bu-
vo pastebėtas ir gražiai įver-
tintas "taikos kuopų" (peace
corps) vadovaujančiuose sluoks-
niuose J. A. Valstybėse. Grį-
žus iš Kenjos, Jūratė buvo pa-
kviesta skaityti paskaitų įvai-
riuose didesniuose centruose
studentams ir aukštesniųjų klasių
gimnazistams apie šios misijos
reikalą ir svarbą, apie darbo ir
gyvenimo sąlygas ir ypatingai
apie malonius šio darbo rezul-
tatus. Didelė nauda tiem, tarp
kurių dirbama, ir nemažesnis
džiaugsmas ir pasididžiavimas
tiem, kurie aukojasi šiam dar-
bui.

Buvo paklausta, ar teisingas
yra kai kurių baltųjų galvojimas,
kad negrų kilmės žmonės
yra žemesniųjų gabumų ir moks-
linio imlumo negu baltieji.

Kazickaitė tokį galvojimą ka-
tegoriškai paneigė:

— Jokio skirtumo nėra ir ne-
gali būti! Nejaugi odos spalva
gali taip gliai siekti? Jei prak-
tikoje matosi skirtumo, tai tik
dėl skirtingos aplinkos, nelygių
auklėjimo aplinkybių ir sąlygų
ir nepakankamos motyvacijos,
įsąmoninimo.

O kadangi Kenjos gyventoi-
jai yra labai reikalingi pagal-
bos, todėl prisipažino, kad ji
vėl labai mielai ten grįžtų pana-
šiam darbui.

Per Sibiją į Vilnių

Į Vilnių Jūratė važiuo iš ry-

Vietnamo karo korespondentė Jūratė Kazickaitė prie
sužeisto kareivio.

tų, per visą Azijos žemyną.
Keliavo aštuonias dienas trau-
kiniu nuo Vladivostoko per Si-
birą, į Maskvą, Leningradą ir
Vilnių. Si kelionė buvo rug-
sėjo mėnesį. Jūratė susižavėjo
gražia Sibiro gamta, paprastų
žmonių nuoširdumu, jų dideliu
ir atviru domėjimusi bendra-
keleive užsienietė...

Visai kitoks įspūdis buvo
Maskvoje ir Leningrade. Čia
niekas nekreipė į ją dėmesio.
Tuo tarpu viskas traukė jos
dėmesį, ypatingai labai ryškus
žmonių vargas ir skurdas.

— Į Vilnių atvažiuavus, pasiju-
tau namie. Labai malonus buvo
susitikimas su giminėmis. Ma-
čiau namą, kuriame gyveno
tėveliai ir kur aš gimiau...

Vilniuje Jūratė praleido 5
dienes. Turėjo šiek tiek progos
susitikti su studijuojančiu jau-
nimu. Iš trumpo bendravimo už-
simezgė nuoširdus ryšys. Stu-
dentų buvo pakviesta dėstyti
anglų kalbą Vilniaus universi-
tete. Jūratė toks pakvietimas
labai sudomino. Tačiau ar tam
pritartų universiteto vadovybė,
dar tiksliau — partinė vadovy-
bė. Nenorėdama studentams to
sakyti, ji tik paklausė:

— Ar manote, kad leistų ka-
pitalistai dėstyti komunistinia-
me universitete?

Sunku suprasti laisvės apraiškas

Komunistiniame katile išau-
gintai jaunajai kartai vistiek
yra sunku suprasti pilnos lais-
vės apraiškas kasdieniniame gy-
venime.

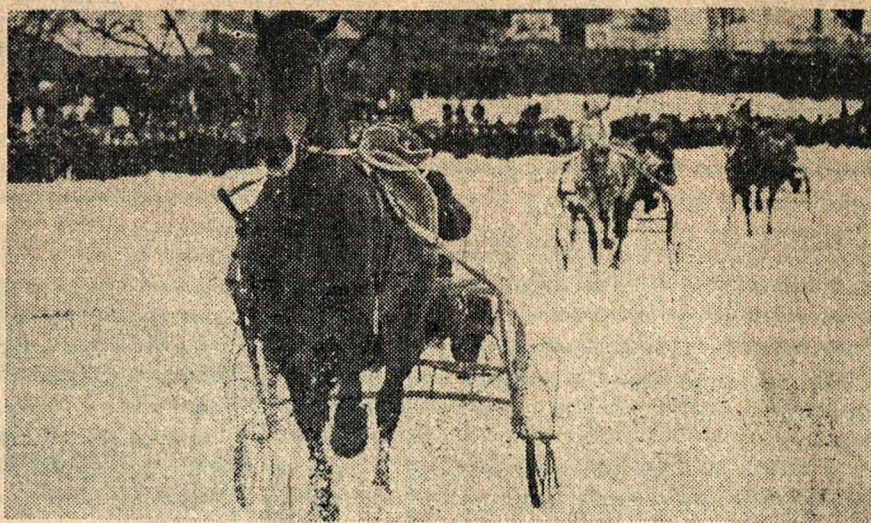
Susitikus su jaunimu, ji bu-
vo apipilta klausimais. Pirmiau-
sia klausė, kaip ji galinti taip
laisvai po visą pasaulį keliauti.
Jų supratimu — ji turinti būti
labai turtinga. Todėl visi labai
nustebo, kai jiems pasakė, kad
pirmą kartą apvažiavo visą Eu-
ropą su maždaug dešimts dole-
rių kišenėje.

Kitas klausimas buvo: kaip ji
galinti gauti leidimus tokiom
pačiom kelionėm. Čia buvo
dar didesnis nustebimas, kai
pasakė, kad laisvame pasauly
gyvenantiems jokių leidimų ne-
reikia. Kad žmonės, kada tik
nori ir kur tik nori, gali ke-
liauti.

— Taip, į Lietuvą labai norė-
čiau vėl grįžti. Norėčiau apla-
nyti ne tik Vilnių, bet visą Lie-
tuvą, ne tik miestus, bet ypač
kaimus. Norėčiau susitikti ir at-
virai pasikalbėti su eiliniiais gy-
ventojais. Tikiu, kad iš jų dau-
giausia galima pajusti tikrąjį
gyvenimo pulsą, tautos norus
ir viltis... — užbaigė savo la-
bai įdomų pranešimą Jūratė Ka-
zickaitė. (g.)

Sig. KRAŠAUSKAS.
STALO TENISISTŲ "DEŠIM-
TUKO TURNYRAS". ŠALFAS-
gos centro valdyba skelbia, kad
IX-tasis stalo tenisininkų "De-
šimtuko Turnyras" įvyks š. m.
balandžio mėn. 12 d. Čikagoje.
Turnyrą rengia stalo teniso ko-
mitetas. Šis turnyras turėjo
įvykti 1968 m. gruodžio mėn. 14
-15 d.d. Clevelande, tačiau buvo
atidėtas dėl nepakankamo daly-
vių skaičiaus. Turnyre dalyvau-
ti kviečiami iškilieji stalo te-
niso žaidėjai: iš Toronto - E.
Vaičekauskas, J. Nešukaitis, E.
Zabiela, O. Rautinš ir A. Kra-
šauskas; iš Hamiltono - Z. Sta-
naitis; iš Clevelando - dr. A. Na-
svytis, J. Nasvytis, V. Nasvytis ir A.
Nasvytis jr.; iš New Yorko - Pr.
Gvildys; iš Čikagos - Jonas Ka-
valiauskas, Juozas Kavaliaus-
kas, Rimas Kavaliauskas, A.
Genčius, J. Šoliūnas, B. Žemaitis
ir V. Grybauskas. Turnyras vyks
Logan Square Table Tennis Club
2047 N. Milwaukee Ave., Chica-
go, Ill. Pradžią - 12.00 val. Čika-
gos laiku. Dalyvių registracija
siunčiama turnyro vadovui B.
Žemaičiui iki š. m. balandžio
mėn. 4 d. adresu: Mr. B. Žemai-
tis, 3315 West 65-th Place, Chi-
cago, Ill. 60629. Turnyro laimė-
toju tampa Pasaulio Lietuvių In-
žinierių ir Architektų sąjungos,
Clevelando skyriaus pereinam-
oji taurė, įsteigta 1960 m. Pe-
reito turnyro laimėtojas yra
Pranas Gvildys iš New Yorko.
Pirmųjų trijų vietų laimėtojam
bus skiriamos vienkartinės do-
vanos.

Keista, kad centro valdyba
taip staigiai sugalvojo šį turny-
rą ruošti Čikagoje ir tuo pačiu
metu, t. y. balandžio mėn. 12-13
d.d., kada, Clevelande bus pra-
vedama mūsų pagrindinės me-

Lietuvoje, ant Saryų ežero, lenktynės.

tinės varžybos krepšinyje ir
tinklinyje. Clevelando žaidynių
metu taip pat yra šaukiama Są-
jungos-spaudos ir informacijos
konferencija. Dalis stalo teniso
žaidėjų, veteranų labai yra lau-
kiami kaip tik tuo metu Cleve-
lande. Atrodo, kad centro valdy-
ba bus padariusi nemažą klaidą,
- ar tik neapsižiūrėjimas? Kas
lietų stalo tenise lygi, kviečia-
mus dalyvius ir centro valdy-
bos organizavimą tektų pasisa-
kyti atskiru rašiniu.

ŠALFAS - gos CENTRO VAL-
DYBA TVIRTINA NAUJĄJĮ
STALO TENISO KOMITETĄ
ŠALFAS - gos stalo teniso
komiteto vadovui B. Žemaičiui
pristačius, centro valdyba tvirti-
na komitetą sekančios sudėties:
B. Žemaitis, K-to vadovas ir
atstovas Vid. Vakarų sporto
apygardai, 3315 W. 65 - th Pl.
Chicago, Ill. 60629. Jonas Nešu-
kaitis, narys Kanados sporto
apygardai, 255 Silver Birch Ave.
Toronto, Ont. Pranas Gvildys,
narys Rytų apygardai, 93 Whee-
ling Ave., Staten Island, N. Y.
10309. Komitetui linkima sek-
mės darbe.

SAULT ST. MARIE. ONT.

IVAIROS ŽINIOS
Jau kuris laikas, kai "NL"
skaitytojai laukia žinių iš Sault
Ste Marie. Štai jų žiupsnelis.

Kartas nuo karto mus pasie-
kia žinios iš Lietuvos. Pirmiau-
sia gavo žinią mūsų kolonijos
pasirūpėjęs stovybininkas Vi-
ktoras Staškūnas apie savo tėve-
lio mirtį. Gi šiomis dienomis
atėjo žinia, kad pasimirė V. Gir-
dzevičienės tėvelis. Už vieną ir
antrą buvo atlaikytos mišios
katedroje.

Turime ir linksmy žinių. Po-
rą mėnesių paatostogavusi Ka-
nadoje Viktoro Staškūno gim-
naitė Stasė Daugėlienė-Stašku-
naitė laimingai sugrįžo į Lie-
tuvą ir iš ten sveikina pažista-
mus gyvenančius šiaurės Atlan-
to.

Jonas ir Juozas Sendžikai
lankėsi Šveicarijoje. Jau daugiau
kaip metai Jono sveikata šlu-
buoja. Panoro pamėginti Euro-
pos sveikatos kliniką. Džiaugia-
si ten nuvykęs, nes tuoj pradėjo
jaustis geriau. Grįžo tikrai ge-
rai nusiteikęs ir po ilgos per-
traukos vėl ruošiasi statyti na-
mus.

Ar tai jau pavasaris? Net va-
sario mėnesį būnant saulėtom
dienoms ir kiek atšilus daug
sniego nutirpo ir ne tik indėnai
bet ir lietuviai pradėjo kalbėti,
kad jau pavasaris. Ypač džiaug-
gėsi tie, kurie turėjo nemalonių
mūsų žiemos metu. Jų turėjo ne
vienas mūsų tautietis. Vladė
Trakinskienė drąsiai vaikščio-
dama jau, rodos, sniego nesant
šaligatvyje, užlipo ant ledo, pa-
slydo, staiga susisuko koja ir
lūžo. Dar ir dabar tebevaikšto
lazdų pagalba. Dabulskienė irgi
turėjo mažesnę kojos lūžį. Gi
mūsų kolonijos pirmininkas Ig-
nas Girdzevičius taip smagiai
vėžino pašliužomis mūsų tau-
tietį B. Švilpą, kad tik toliau pa-
stebėjo, kaip vargšius raitosi

ant sniego sunkiai sužeista ko-
ja.

Mūsų kolonijos kapelionas
Augustinas Sabas uoliai vykdo
savo pažadą aplankyti visus lie-
tuvius, gyvenančius šiam mės-
te. Paskutiniu laiku aplankė
Vainučius, Druskius, Viktorą ir
Jadvygą Staškūnus. Per Kazi-
mierines aplankė K. Šližius. Vė-
liau aplankys ir tuos, kurių
anksčiau nerado namie. Druskių
sūnelis Aleksandras turėjo ma-
žą operaciją. Kapelionas juos
aplankė ir džiaugėsi pamatęs,
kad vaikutis jau sveikas ir
linksmas. Druskiene susilaukė
ir antro sūnaus Stasio-Vytauto.
Tai tikrai susipratusi lietuvė
iš Suvalkų trikampio. Kalba
gryna lietuvių kalba ir turi pri-
siaudusi gražių lietuviškų au-
dinių.

Nors pas mus vasario ir ko-
vo mėnesiais šimt metų buvo gra-
žios ir saulėtos dienos, bet čia
šiaurėj gyvenančius saulėtoji
Florida vistiek vilioja, nes ten
dausų šalis, pasakiškas kraš-
tas. Ir iš mūsų kolonijos išvyko
pasidžiaugti saule ir šiluma
Viktorija Švarlienė su dukrele
Kristina. Laukiame jų grįžtant
graziai įsidedusių. Paskutiniu
laiku kun. Aug. Sabas išvažiavo
vesti rekolekcijų Sudburio lie-
tuviams, o iš ten yra pakviestas
vesti rekolekcijas portugalams
ir italams Manitowadge ir Wa-
woj.

K. A. S.

SUDBURY, ONT.

- Motiejus Žemaitis, 75 m. am-
žiaus, mirė ir palaidotas Park
Lawn kapinėse. Velionis ilgesni
laiką yra dirbęs INCO, 1961 m.
susilpnėjęs sveikatai išėjo į
pensiją. Jo žmona dar gyvena
Lietuvoje, jis pats čia jautėsi
vienišas ir lietuvių gyvenime
beveik niekur nedalyvavo. Turto
nepalikto. Laidotuvėmis

GERIAUSIA IR VERTINGIAUSIA DOVANA LIETUVAI YRA DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI (J. V. DOLERINIAI PAŽYMĖJIMAI)

Su jais jūsų giminės gali pasi-
rinkti KĄ nori, KADA nori ir
kas jiems geriau apsimoka, tai
jūsų giminės gali patvirtinti.
Jau daug tūkstančių žmonių yra
užsakę DOVANŲ PAŽYMĖJI-
MUS savo giminėms per
INTERTRADE EXPRESS CORP.,
ir yra gavę pilnus padėkos ir
džiaugsmo laiskus.

JOKIŲ MOKESČIŲ už savo pa-
tamavimus neimame, nes išau-
name nuosimėnį. Jeigu dar ne-
užsakėte DOVANŲ PAŽYMĖJI-
MŲ, pareiklaukite mūsų nemo-
kamo katalogo su visomis infor-
macijomis ir UŽSAKYKITE DA-
R PER

INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 EAST 23rd STREET
NEW YORK, N. Y. 10010
Prašykite mūsų nemokamo
Katalogo.

Svarbu žaidytuvai
Mes priimame užsakymus gr-
tą pristatymui šaldytuvu, išau-
gimėms. Turime 9 modelius,
nuo 85 iki 240 litrų talpos.
Kaina nuo \$111.11 iki \$236.33.
Klauskite mūsų nemokamų
informacijų.

rūpinosi J. Kibickas, LB valdyba
pasirūpė vainiką.

- International Nickel bendro-
vė, kurioje dirba beveik visi
Sudburio lietuviai, anksti pra-
dėjo pasitarimus naujos sutar-
ties pasirašymo reikalui. Senoji
sutaritis su "Steelworkers" uni-
ja baigiasi liepos mėn. 10 dieną.
Daugumas šiems pasitarimams
teikia gerų vilčių ir tikisi iško-
voti pensiją nuo 60 m. amžiaus
ar po 30 m. tarnybos, bet dau-
gelis į tai žiūri skeptiškai - pra-
našauja streiką. Greit pamaty-
sime.

- Balandžio ir gegužės mėne-
siai, atrodo, bus labai judrūs
lietuvių gyvenime. Tikimasi
gražių lietuviškų vestuvių, kelių
asmenų 50 metų sukaktuvių, ve-
dybinio gyvenimo sukaktuvių ir
kitokių organizacinių rengi-
mų.

- Pagarsėjusi žiemos žvejyba
Sudburio apylinkės ežeruose
beveik baigėsi. Žvejotojai šios
žiemos žvejybine laime labai
patenkinti, nes buvo labai sėk-
minga. Kas didžiausią žuvį pa-
gavo ir bus pagerbtas trofėja-
taure, pamatysime š. m. balan-
žio mėn. 12 d. "Geležinio vilko"
žūklautojų ir medžiotojų klubo
visuotiniame susirinkime.
- Dr. J. Šemogas apsigyveno Sud-
buryje. Džiaugiamės sulaukę sa-
vo tautiečio, gero daktaro - chi-
rurgo, tikimės, kad mielas dak-
taras aktyviai įsijungs į lietuvių
bendruomeninį gyvenimą ir
veiklą. Dr. Šemogas atvyko iš
Montrealio.

J. K.

ŽVEJOTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ SUSIRINKIMAS

Š. m. balandžio mėn. 12 d. 6 val. 30
min. p.p. Slovakų salėje, 28 Alde-
Street, šaukiamas "Geležinio Vilko"
visuotinis narių susirinkimas. Po
susirinkimo įvyks, toje pačioje sa-
lėje, iškilminga vakarienė. Vakarie-
nės metu bus atlikta įvairi ir įdomi
programa.

Klubo V a l d y b a

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIEŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS virš trijų MILIJONŲ DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS
pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainuoto turto.
VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santuokų dydyje, bet
nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju ap-
draustos iki \$5.000.
Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

MOKAME DUODAME
5% už depozitus 15% už šerius
mortgicius ir asmenines
paskolas iš 7 1/2 %
KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.
p. - šeštadienį nuo 10 val. iki 3 val. p. - penktadienį
nuo 10 val. iki 3 val. p. - ketvirtadienį nuo 10 val. iki 3 val. p.
- trečiadienį nuo 10 val. iki 3 val. p. - antradienį nuo 10 val. iki 3 val. p.
- pirmadienį nuo 10 val. iki 3 val. p.

BOSTINĖ: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West,
Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuva, Latvija, Estija, Ukraina ir
U. S. S. R. paprastu bei oro paštu.

BE MUITO DOVANOS:
Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smul-
padangos, motociklai, dviračiai, skalbiamosios mašinos, siu-
vamosios mašinos, televizijos priimtuvai, transistoriniai ra-
dijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai.
Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvena ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar eksprešu. Apmo-
kesite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, - telefonu bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais
- penktadieniais nuo 9 val. ryto
iki 7 val. vakaro; šeštadieniais
- nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALUZA

FILATELISTŲ VEIKLA

Toronto liet. filatelistų ir nu-
mizmatikų draugija šiais me-
tais ypatingai yra sustiprėjusi
ir narių skaičiumi ir savo veik-
la. Draugija planuoja įsigyti pa-
rodoms savus rėmus, suorgani-
zuoti ateinančiais metais paro-
dą ir ją perkelti į kitas lietuvių
kolonijas.

Ateinančiame susirinkime
(balandžio 27 d. 4 v. v.), kuris
šiose sezono jau bus paskuti-
nis, numatoma galutinai nutarti
jaunųjų filatelistų sekcijos įs-
teigimą.

Draugija išleidžia informaci-
nį biuletinį, kurį mielai skaito
ir JAV filatelistai. Norintys biu-
letenį gauti prašome pranešti
adresą biuletenio redaktoriui
žemiau parduotu adresu.

Lietuvos 50 m. nepriklauso-
mybės paminėjimui draugija
nukaldino gražius medalius.
Bronzinių kaina: \$ 3.00, sida-
brinių \$ 12.00; specialios dėžū-
tės vienam medaliui: \$ 1.50,
dviem: \$ 1.75. Tai graži ir pras-
minga dovana kiekvienam! Vi-
sais filatelistiniams ir numiz-
matiniams reikalais prašome
rašyti draugijos sekretoriui:
Rev. B. Jurkšas, P. O. Box 127,
Toronto 19, Ont.

PASKANINTA DUONA

Esto Bakery markės ruginė
duona, kuria gardžiojasi dau-
gelis Toronto lietuvių, pasirodo,
jau dešimt metų kai gaminama
labai nesantarinėse apstovose-
tarpe tarakonų ir žiurkių iš-
matų. Miesto pareigūnai paga-
liau prisiruošę įsikišti ir savi-

Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarois ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 Bloor W., Toronto, Ont.
(į rytus nuo Dufferin St.)
Raštinė: LE 4-4451.

Čikagų lietuvių mokytojų suvažiavimo metu Toronto (iš kairės) P. L. B. Svetimio
tarybos pirmininkas A. Rinkūnas, Pr. Bastys, Pranas Alšėnas ir Liet.
Gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. S. Dabkaus nuotrauka.

ninkai buvo nubausti 500 dole-
rių. Taip rašė antradienio dien-
raščiai.

LIETUVIŲ NAMAI TEBEVARGSTA

Kaip matoma iš metinės
apyskaitos, Toronto Lietuvių
Namai tikrai vegetuoja. Turtas
nurodomas 50 tūkstančių, akcijų
sudėta 26 tūkst., įpotekos skola
lieka 12 tūkst. Visa metinė apy-
varta siekia 12 tūkst. dolerių.
Kadangi pelno praktiškai nėra,
skola irgi nemokama. Turtas,
tačiau, šiandieną yra daug di-
desnis, negu nurodoma knygoje.
Maždaug šiuo metu pakalba-
ma, kad reikėtų šiuos namus
likviduoti ir kurtis kitur. Tačiau
ryžto vis nėra.

NAUJOS UNIFORMOS
Prisikėlimo parapijos jau-
niesiems sportininkams įgytas
naujas uniformas jau puošia ša-
liai rašo AUŠRA ir kitas RES-
SURECTION.

KALBĖJO JUCEVIČIUS
Sėkmadienį, kovo 23 d. šešias-
dešimčiai klausytojų ateitinin-
kų sendraugių susirinkime kal-
bėjo kun. dr. F. Jucevičius apie
kultūrą ir lietuvišką kultūrą.
Kadangi prelegentas kalbėjo
kiek virš susirinkusių galvų,
diskusijos nebuvo įžvalgios.
Reikia tikėtis, kad kun. Jucevi-
čius šią savo paskaitą išspaus-
dins.

ST. CATHARINES, ONTARIO

PAVYKĖS SLA 278 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Š. m. kovo mėn. 2 d. SLA 278
kuopa turėjo savo metinį kuopos
susirinkimą.

Susirinkimą atidarė kuopos
pirmininkas P. Polgrimas.
Prieš patiekiant dienotvarkę,
buvo prisiminti ir atsistojimu
pagerbti metų bėgyje mirusieji
šie SLA nariai: Pasaulio Lietu-
vių B - nės pirmininkas J. Ba-
čiūnas, "Nepriklausomos Lie-
tuvos" redaktorius J. Kardelis,
buvęs 236 kuopos pirmininkas
A. Frenzelis ir 278 kuopos na-
rys P. Karvelis. Taip pat buvo
prisimintas ir šiuo laiku ser-
gantis buvęs ilgametis mūsų
kuopos pirmininkas ir šios kuopos
įsteigėjas bei lietuviškos
veiklos puoselėtojas p. Z. Pili-
ponis ir palinkėta jam greitai
pasveikti.

Praėjo susirinkimo protoko-
lą perskaitė kuopos sekretorius
J. Girevičius, kuris buvo priim-
tas be pataisų.

V - bos p - l P. Polgrimas
savo pranešime padėjo val-
dybos nariams, o taip pat ir vi-
siems kuopos nariams už gražų
bendradarbiavimą kuopos dar-
be metų bėgyje. Taip pat buvo
prisiminta ir turėti nemalonių
mai rengiant praeitų N. Metų
sitikimą ir tik veikiant sutarti-
nai ir energingai kuopos valdy-
bai, pašalinės intrigos nepasie-
kė savo tikslo.

Finansų sekr. p. A. Ališaus-
dienė referavo padarytus SLA
centrai apdraudus mokesčių
įmokėjimus, ligoniams pašalpų
įmokėjimus ir kitus atliktus
darbus.

Išdėdinkas p. J. Paukštys re-
feravo apie kasos stovį.

Ligonų lankytoja p. P. Pol-
grimienė pranešė, kad buvo ap-
lankyti keturi ligoniai ir SLA
vardu jiems buvo įteikta dova-
nėlės, nors iš kasos tam tikslui
pinigų nebuvo palmta. Susirin-
kusieji padėkojo p. P. Polgri-
mieniui už atliktą darbą ir as-
meninę auką.

Šia proga buvo įteikti raštai
naujam SLA nariui A. Lukui.
Revizijos k - jos aktą perskai-
tė komisijos pirmininkas p. K.
Jonušas.

Revizijos k - ja patikrinusi fi-
nansų sekretorės knygas, kuopos
įšidininko knygą ir invento-
rių, rado, kad padarytos išlai-
dos ir pajamos, o taip pat ir ap-
draudos įmokėjimai atitinka
pagal išlaidų - pajamų rastus do-
kumentus. Už taip tvarkingai
atliktą darbą revizijos k - ja ata-
tinkamiems pareigūnams rei-
kia padėką.

Naujoji valdyba sekantiems
metams vienbalsiai buvo per-
rinkta ta pati: pirm. P. Polgri-
mas, vice - pirm. J. Giliūnas (Gi-
lun), fin. sekr. A. Ališauskienė,
kuop. sekr. J. Girevičius, išd. J.
Paukštys.

Revizijos komisija: K. Jonu-
šas, J. Satkus.
Susirašinėjimas vyksta fin.
sekr. adresu: 17 Lake str., St.
Catharines, Ont. Reikalui esant
prašome rašyti virš paminėtų
adresu.

Nukelta į 7 psl.

HAMILTON

Geriausią taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių pataravimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	5 5%
Terminuotus indėlius	6%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	9%
Nekiln. turto paskolas iš	8 1/2%

Darbo valandos:
Pirm. 9.30-5 v.p.p.
Antr. 9.30-5 v.p.p.
Treč. 9.30-5 v.p.p.
Ketv. 9.30-5 v.p.p.
Penkt. 9.30-5 v.p.p.
Šešt. 9-1 v.p.p.

Brangią Motiną Lietuvoje A. A. NIEDVARIENĖ

Aukščiausiam pašaukus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jos dukterį Felę Anuliene, Amerikoje, ir sūnų inž. Bronių Niedvarą Kanadoje bei jų šeimas

Ant. J. Mikšiai
K. Br. G. Mikšiai.

Š.m. rugpjūčio 30-31 dienomis Kanados Lietuvių Diena bus Hamiltone. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas "NL" redaktorius dr. H. Nagys.

LIETUVI DARBININKE!

Jei Tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamstos gaminių yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Toki darba žymiai palengvina geometrijos žinojimas. Nežinodamas geometrijos, Tamsta niekuomet nebūsi nei meistras, nei formantas. Tai kodėl nesusipažinti su geometrija? Mokytiis niekuomet nevelu.

Per šešias pamokas (raštu) Tamstai suteiksiu geometrinės žinios, kurios praktiškai Tamstai reikalingos, nevargindamas Tamstos akišiomis ir teoretomis.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, taigi už 15 dolių Tamsta išgys žinojimą, kurį mokiniai mokyklose, paprastai įsigija per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swinburn, Hiltz,
England.

SKELBIMA S.

9

Dievo Karalystės Žinios

(Tęsinys)

Taip sako mums pati Biblija apie save: "Visas Dievo įkvėptas Raštas yra naudingas, sudrausti, pataisyti, auklėti teisybėje, kad Dievo žmogus būtų tobulas, tinkamas kiekvienam geram darbui." (2 Tim. 3:16, 17). Panašiai sakoma Romiečiams 15:4: "Nes visa, kas tik yra parašyta (Biblijoje), parašyta mums pamokinti, kad mes kantrumu ir Rašto paguoda turėtume vilties."

Aukščiau paduotieji tekstai liūdi, kad Biblija yra paties Dievo, amžinosios Tiesos ir išminties žodis. Tai yra maloniausias Dangiškojo Tėvo laiškas į mus, jo vaikus, kol mes esame čia "keleivais ir pilgrimais". Ji yra Gyvojo Dievo žodis, Jo įstatymas, protingiems Jo sutvėrimams.

"Biblija nuo pradžios iki pabaigos laikosi mokslo, kokio neįtikame niekur kitur ir kuris priešingas visų pagoniškių tikėjimų mokslams, būtent: kad būsiantis mirusiųjų gyvenimas ateis per mirusiųjų prisikėlimą. Visi įkvėptieji rašytojai pareiškė savo pasitikėjimą Atpirkėjuje, o vienas sako, kad "tą rytą", kuomet Dievas pašauks juos iš kapų, jie ateis; piktieji neturės daugiau valdžios ant žemės, nes "Teisingasis viešpataus ant jų tą rytą." (Psal. 49:14). Apie prisikėlimą iš numirusių kalba pranašai. Naujo Testamento rašytojai visas savo viltis ateinančiam gyvenimui ir palaimai pamatuoja ant jų pranašysčių. Povilas sako taip: "Jei nebūtų prisikėlimo iš numirusių, tai nei Kristus neprisikėlė; o jei Kristus nėra prisikėlęs, tai mūsų mokslas yra tuščias ir jūsų tikėjimas tuščias... tokiu būdu ir tie, kurie užmigo Kristuje, yra išnykę. Bet dabar Kristus yra prisikėlęs iš numirusių ir yra pirmtakūnu tiems, kurie dar miega;... nes kaip Adome visi miršta, taip Kristuje visi bus gyvi padaryti." — Kor. 15:13-22."

(Bus daugiau)

Kas įdomiausias apie Tiesą, mes prisiimame veltui knygelių. Kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN BIBLE STUDENTS
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362. USA.

HAMILTONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS "GYVATARAS" IŠVYKOS Į PRANCŪZIJĄ A PYSKAITA

Iplaukos:
1. Kanados Federalinės valdžios \$ 5,000.00
2. Hamiltono Miesto Sav. - bės

MONTREAL

ADAM'S LaSalle Restaurant

TEL. 365-8666

- 16 metų pagarsėjęs "smoked meat" patiekalu.
- Visoks maistas pristatomas į namus.

7633 LaSalle Blvd. ir 4 Ave. kampas,

L A S A L L E J E.

Juozas Stankaitis

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

ŠEŠTADIENIS PER

CFMB

STOTI

BANGA 1410, 10:00 VALANDA VAKARO

TEL. 669-8834.

Programos vedėjas L. Stankevičius

Lafleur Radio Taxi

Savininkas Alfonsas Viskantas

SKAMBINKITE,

iš visų vietų LaSalleje.

TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:

- Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuviams.
- Į tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

-- visos 24 valandos.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAV. G. DESROCHERS.

(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

TEL. 769-2941.

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus palatus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

DeLuxe Cleaners & Dyers Ltd.

117-6TH AVENUE,

LACHINE, QUE.

TEL. 637-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

Viską paima iš namų ir išvalytus pristato.

Windsor

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.

TEL. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus, topkas ir visą kitą namų apyvoką.

Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniškiausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.

TEL. 366-3884

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS

7682 BLVD. CHAMPLAIN
coin 61ème Ave., LaSalle

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų remai. Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

"EDCO" Construction Co. Ltd.

Skambinti W. Lapenciui -- 366-6237.

- Visokių namų pardavimas ir išnuomavimas LaSalleje (5½, 4½, 3½ kambariai).
- Su bendru apšildymu ir atskirai.
- Su virtuvės pečiu, šaldytuvu ir be jų.
- Žemos kainos ir maži įmokėjimai.

KELEIVIS

536 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-
sius metus. Jį vieną giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių, jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

.....	\$ 500.00
3. KLB Krašto V-bos..	500.00
4. Surinkta Tautinių šokių šventėje, Čikagoje.....	\$ 639.65
5. Surinkta aukomis	\$ 2,884.31
6. Įnešta tiesioginiai į koop. "Talka".....	\$ 1,415.37
7. Iškeisti JAV pinigai į kanadiškus.....	\$ 70.96
8. Procentai "Talkoje"	.58
Viso įplaukų....	\$ 11,010.87

Išlaidos:

MONTREALIO VERSLININKAI

Anthony Mackevičius, prezidentas A. M. Electrical Supply Co. Lte, pardavęs savo namus Rosemunte, nusipirko sklypus vienoje iš gražiausių St. Bruno vietovių. John Petulis Inc. stato jiems puikius gyvenamuosius namus. St. Bruno yra 50% angliškai kalbančių apgyventas ir vis dar plečiasi. Šalia p. Mackevičių būsimos rezidencijos jau anksčiau yra įsikūręs F. Janulionis su savo gražia šeiminėle. Jo namai savo gražiu stilium labai skiriasi iš kitų. Patartina būtų lietuviams, kurie ieško ramios ir netolimos vietos nuo Montrealio, ten pasidairyti.

A. Mackevičius turi 5731 Jean Talon E. elektros lempų ir kitokių elektros reikmenų parduotuvę.

J. P.

1. Lėktuvas iš Kanados į Paryžių.....	\$ 7,940.00
2. Iš Paryžiaus į Vasario 16-tos Gimnaziją.....	\$ 674.47
3. Reklama.....	\$ 98.15
4. Įvairios išlaidos	\$ 154.16
Viso išlaidų....	\$ 8,866.78
Liko gr. pinigais	\$ 2,144.09
Balansuojama:...	\$ 11,010.87
Apskaičiavimas pasirašė:	
Alf. Juozapavičius-Komiteto Pirmininkas	
A. S. Blekaitis - Komiteto Kasininkas	

Likusieji pinigai daugumos komiteto narių buvo nutarta atiduoti "Gyvatarui" reprezentaciniam tikslam.

Dar kartą nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams ir kartu atsiprašome už nepaskelbimą šios apskaitos anksčiau.

Hamiltono "Gyvataro" išvykos į Prancūziją Komitetas.

Atkelto iš 6 psl.
ST. CATHARINES...

Iš kuopos kasos buvo paremta liet. šeštadieninė mokykla ir žurnalas LITUANUS.

Po to sekė vaišės, kurias parėngė p. Giliūnienė. Už taip skanias ir puikias vaišes, susirinkusieji mieliems šeiminiškams atsidėkodami paplojo.

Šia proga turime pabrėžti, kad p. J. Giliūnas, mūsų kuopos vice-pirmininkas yra vienintelis lietuvis biznierių - laikrodininkas St. Catharines mieste. Šiuo bizniu p. J. Giliūnas verčiasi nuo pat jaunystės ir savo darbe turi didelę praktiką. Jo darbas yra garantuotas ir visi yra patenkinti, kuriems tik jis turėjo progos patarnauti.

P. J. Giliūno biznio vieta randasi 130 Lake Str., St. Catharines, Ontario.
KORESP.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ZILAS

JIB

vartoja 16 savaičių

pusę metų

vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą. MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncių butelį --- \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijai atstovybės Kanadoje adresu:

P. Januška. 2498 Daugall Ave. Windsor 12, Ont.

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL

4115 St. Lawrence Blvd. Montreal, P.Q. --- TEL. 842-5319

IŠ ČIA PASIUSITE SIUNTINIUS SAVO GIMINEMS FILNAI GARANTUOTAMS

URMO KAINOMIS

30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELEMS IR ŠILKINĖS - Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
- DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINIŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS
- TAI PAT PRIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ KAINA \$54.00 ir extra kelnes \$13.50.

SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "LITEX" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

HIGHLAND AUTO BODY

CALEX GAS BAR

DIRBTUVĖ---GARAŽAS

6116 Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavyas 365-3252

Lietuviams nuolatina.

Atliekami įvairūs automobilių taisymo ir dažymo darbai:

Infra red & Vinyl Tops painting

Garolinas, Alyva ir kiti patarnavimai

Padangos žemiausiomis kainomis

ir baterijos.

JOE'S BUTCHER & GROCERY

LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

(Prie požeminio "METRO" stoties).

ALUS, MINKŠTI GĖRIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.

PRITYRES ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKO SKONIO DEŠRŲ GAMINTOJAS.

PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į NAMUS, SALES VISOSE MIESTO DALYSE.

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE

366-0330

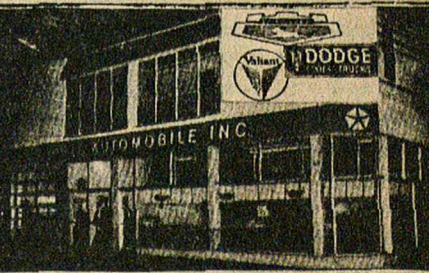
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUEBEC
TEL. 366-7818

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. --- MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

A.B.C. SIUNTINIŲ AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.

Montreal 18, P.Q.

Tel. V14-9098

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti mūto mokėti.
- ABC aptarnauja Montrealyje LIETUVIUS klientus, kurių pilną pasitikėjimą turi jau 14-ka metų.
- ABC turi dideli pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, --- aukščiausios kokybės ir žemiausia kaina!!!
- ABC priima ir pinigus už kuriuos jūsų gimines gali nusipirkti įvairias prekes dolerinėse krautuvėse Lietuvoje.
- ABC turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams į Lietuvą: UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA) Visokiausios rūšies maisto pavyzdžiai ir šintai kitokios rūšies maisto produktų, šokolado ir t.t. Prašykite katalogą.

NELAUDAMI UŽEIKITE Į ABC IR UŽSAKYKITE SIUNTINIUS, TADA IŠVENGSITE SKUBEJIMO

ABC patarnavimas --- 100% pasitikinimas!

110 sv. cukraus \$ 15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
110 sv. miltų \$ 21.50 miltų, persiuntimo mokestį ir t.t.
110 sv. ryžių \$ 25.00 Jūs nemokėsite nė vieno centa
22 sv. taukų \$ 12.70 daugiau!

KVIEČIAME Į SPAUDOS BALIŲ

Ir vis dėlto bent kartą į metus mes susitinkame! Yra tokių, kurie jau dvidešimt metų nepraleido nei vieno Spaudos baliaus. Jie atsilanko kasmet, susitinka su tautiečiais, kuriuos šiaip retai kur bepamatytum. Jie pasikalba apie draugus, laikraščius, įvykius, naujienas.

Ir ko čia nesusitiksi! Be montrealiečių čia būna žmonių iš New Yorko, Hamiltono, Chicago, Floridos ir net Pietų Amerikos. 1967 metų baliaus karalaite kaip tikta! buvo išrinkta lietuvaitė iš Floridos.

Jau dabar galima pranašauti, kad šiais metais baliaus karalaite rinkimai sukels didelio dėmesio ir išjudins visus baliaus dalyvius. Rinkime šiek tiek kitokiu būdu, negu ankstesniais metais. Be abejo, vienas dalykas tikrai liks tas pats: kandidačių pristatyme ir rinkimuose dalyvaus visi baliaus svečiai. Išrinktoji bus apdovanojama dail. A. Tamošaitienės tautiniu rūbu. Rinkimams vadovaus p. J. Šiaučulis. Jam tal-kininkaus išraiškos šokėja ir pedagogė Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė.

Kasmet pravedamas populiariųjų šokių premijavimas. Ir šiais metais šokiai bus premijuojami. Laimėtojų premijas paskyrė mūsų lietuviai verslininkai. Jie visuomet ir nuo sen- nos, suprasta ni "NL" nelengvą finansinę padėtį, vienu ar kitu būdu mums atėdavo į tal- ką. Šiam baliiui jie davė pinigines aukas, už kurias bus nupirktos šokiams premijinės dovanos.

Tradiciniam Spaudos baliaus valsui pirmąją premiją paskyrė p. A. Norkeliūnas (Montreal Enterprises Reg'd). Antrąją šokių (tango) premijuoja p. P. Adamonis (Adamonis Insurance Agency, Inc.). Jaunimo šokių (šokių bus galima patiems pasirinkti) už kurį irgi bus premija, kurio rios pažado dar laukiame.

Šokių organizacinei komisijai vadovaus p. L. Girinis.

Ir šiais metais loterija bus viena iš turtingiausių ir vertingiausių tiek fantais, tiek paruošimu. Joje rasite mūsų pasiūlymus jausi dailininkų: A. Tamošaitienės, O. Šablaukskės, R. Bukausko, V. Remeikos paveikslų, ir Pr. Baltuonio išpūdingą medžio skulptūrą. Taip pat daugelį kitų vertingų dalykų, kuriuos rasite baliaus metu ir jų aukoto jai bus paskelbti vėliau.

Norime pastebėti, kad loterijai fantas galima atnešti ir baliaus metu.

Loterijai vadovaus p. A. Mylė. Svečių priėmimu ir salės priežiūra rūpinsis p. H. Adamonis.

Spaudos Bendrovė NT-va, QUEBEC'O PROVINCIJOS ATVIRAS STALO TENISO TURNYRAS.

Praeitą šeštadienį ir sekmadienį, kovo 22-23 d. d. įvykusio Quebec'o atvirame stalo teniso turnyre tris taurės (B klasės, moterų ir mišrus dviejeto) ir meisters vardą laimėjo. Nešukaitytė iš Toronto, o C klasės vyrų meisterio vardą ir taurę - Jonas Sulmistras iš Montrealio.

SV. KAZIMIERO PARAPIJA

- Didžiosios savaitės pamaldų tvarka:
- Didysis ketvirtadienis - 8 val. vak. paskutinės vakarienės mišios.
 - Did. penktadienis - 3 val. p.p. Kristaus kančios pamaldos ir 8 val. vak. Kryžiaus keliai.
 - Did. šeštadienis - 6:30 val. vak. ugnies ir vandens šventinimas ir Velykų, vėgilyjos mišios.
 - Velykų prisikėlimas 6:30 val. ryto ir kitos mišios 9, 10 ir 11 val. Išpažintys vakarais nuo 7 valandos.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

— Pamaldos Didįjį ketvirtadienį 7:30 v. vakaro iškilmingos Mišios; po jų išstatomas šventiausias Sakramentas. Didįjį penktadienį liturginės apeigos prasidės 3 v.p.p. Didįjį šeštadienį vėlykinė vėgilyja prasidės 6:30 v. v. Šventinama ugnis, krikšto vanduo ir Velykų žvakė, po to — iškilmingos Mišios. Velykų rytą Prisikėlimo apeigos — 6 v.

JURGINIŲ KERMOŠIUS

Šiais metais skautai ir skautės vie- toj tradicinės Kaziuko mugės ruošia "Jurginių Kermošių", kuris įvyks balandžio 13 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Pasirošimai vyks pil- nu tempu ir kermošius žada būti įdo- mus. Visi lietuviai kviečiami ateiti pasižiūrėti, kurie savo dalyvavimu paremsite artėjančias vasaros sto- vyklas.

Skautų Vadovybė.

Pr. BALTUONIO PARODA JAU UŽDARYTA

Baltuonio darbų paroda, kuri vyko jo privačioje galerijoje, sekmadienį pasibaigė. Parodos metu aplankė ne mažai žmonių ir parduota 19 jo dar- bų.

Tautiečiai, kurie neturėjo progos parodą aplankyti, pasiskambinus bent kuriuo metu, gali galeriją apžiūrėti. Pr. Baltuonis yra pakviestas į Place Ville Marie ir duota jo parodai Cana- do, suprasda ni "NL" nelengvą da- lio finansinę padėtį, vienu ar kitu būdu mums atėdavo į tal- ką. Šiam baliiui jie davė pinigines aukas, už kurias bus nupirktos šokiams premijinės dova- nos.

Tradiciniam Spaudos baliaus valsui pirmąją premiją paskyrė p. A. Norkeliūnas (Montreal Enterprises Reg'd). Antrąją šokių (tango) premijuoja p. P. Adamonis (Adamonis Insurance Agency, Inc.). Jaunimo šokių (šokių bus galima patiems pasirinkti) už kurį irgi bus premija, kurio rios pažado dar laukiame.

Šokių organizacinei komisijai vadovaus p. L. Girinis.

Ir šiais metais loterija bus viena iš turtingiausių ir vertingiausių tiek fantais, tiek paruošimu. Joje rasite mūsų pasiūlymus jausi dailininkų: A. Tamošaitienės, O. Šablaukskės, R. Bukausko, V. Remeikos paveikslų, ir Pr. Baltuonio išpūdingą medžio skulptūrą. Taip pat daugelį kitų vertingų dalykų, kuriuos rasite baliaus metu ir jų aukoto jai bus paskelbti vėliau.

Norime pastebėti, kad loterijai fantas galima atnešti ir baliaus metu.

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

CHIRURGINĖ PRAKTIKA

KREIPTIS TEL: 931-3275.

SEAFORTH MEDICAL BUILDING

3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.

(kampas St. Andre)

TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1396 St. Catherine Street West

Suite 419

Tel: 866-8235, namu 681-2051.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas

11-12 kambarys.

Tel. 932-6662; namu 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.

Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.

Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

Sun Life Building

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 2001

Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.

PAVYKES G. ČAPKAUSKIENĖS IR J. PRATT REČITALIS.

Kai šlapiam sniegui krentant ir dar savaitės pradžioje (an- tradienį) į dainos rečitalį atsi- lanko virš tūkstančio klausyto- jų, tai tokį koncertą jau savai- me reikia laikyti pavyksiu. Šiuo atveju buvo dar ir kitų, aiškesnių pasisekimo žymių-tai šiltas klausytojų reagavimas. Nesigailėta karštų plojimų abiems solistams už paskirus ir už duetinius išpildymus. Ypač entuziastingai buvo priimta Gi- na Čapkauskienė už pirmoje da- lyje puikiai išpildytą "Air de la folie" iš Lucia di Lammermoor - (Donizetti). Antroje dalyje ji daugiausiai ovacijų susilaukė už tris lietuviškas dainas: B. Dva- riono-"Žvaigždutė", B. Budriū- no-"Mano protėvių žemė" ir V. Kuprevičiaus - "Lakštingalos giesmė". Suprantama, lietuviš- koji repertuaro dalis būtų per- daug žinoma lietuviškajai publi- kai, tačiau, šiuo metu, kai 90% klausytojų buvo nelietuviai, šios dainos jiems buvo ir naujos, ir įdomios bei išpūdingos. Tai įro- dė audringos ovacijos.

Jacques Pratt geriausiai pa- sirodė pirmoje dalyje su Fle- gier'io "Le Cor". Montrealio dienraštį "The Montreal Star" muzikos kritikė Frances Golt- man, plačiai aprašydama šį re- čitalį-koncertą, apie solistę Gi- ną Čapkauskienę rašė: "Sopra- nas turi labai plačios skalės balsą ir gali dainuoti lyriškas, dramatiškas bei koleratiškas dainas lygiai gerai (su savoi- faire)". Aptardama dainos "Pro- tėvių žemė" atlikimą, kritikė pastebėjo, kad solistė ją išpildė "su reikiamu patosu bei drama- tiškumu".

Tai gi, šis mūsų solistės Gi- nos Čapkauskienės ir Jacques Pratt jungtinis rečitalis praėjo puikiai. Koncerto pagrindine at- raktacija neabejotinai buvo Gina Čapkauskienė.

vž "BALTIJOS" LOTERIJAJAI savo kūrinis padovanojo net aštuoni Montrealio lietuvių meninin- kai. Loterija siekiama sutelkti daugiau lėšų numatomiems sto- vyklavietės pagerinimams. Visi Montrealio lietuviai kviečiami "Baltijos" stovyklavietę parem- ti nuperkant nors po vieną bi- lietų knygutę, kuri kainuoja \$1.- Bilietai gaunami abiejuose "Lito" skyriuose ir pas platin- tojus. Laimėjimų paskirstymas balandžio 20 d.

• Vytauto klubo pašalpinės d-jos susirinkimas balandžio 13 d. 2 val. p.p.

Zigmo Lapino vadovaujamas naujasis jaunimo ansamblis pirmuosius žingsnius pradėjo Dainavoje. Balandžio mėn. 26 d. įvyks pirmasis mūsų ansamblio koncertas. Nuotraukoje - ansamblio pradininkai Dainavos vasarvietėje. I eilėje (iš kairės): Algis Jaugelis, Silvija Akstinaitė, Rasa Lukoševičiūtė, Rūta Jaugelytė, Algis Lapinas; II eilėje (iš kairės): Loretta Kunnapuu, Gintaras Nagys, Andrius Lapinas, Raimundas Zablaukskas ir Ina Lu- koševičiūtė.

TIKRAI BUVO GRAŽU

Š. m. kovo mėn. 23 d. Aušros Vartų parapijos salėje, Montre- alio Neringos skaučių tuntas tu- rėjo gražią sueigą. Didelis lie- tuviško skautiško jaunimo bū- rys užpildė salę ir ramiai laukė pasirodant viešnios iš Čikagos vyr. skautininkės Jonikienės. Ją pasitiko dvasios vadas, skrajo- jantis skautas kun. Tėvas Kul- bis.

Vėliavą įnešus, sueiga buvo pradėta Tautos himnu. Vyr. skautininkė Jonikienė tarė trumpą, kondensuotą skautišką žodį. Skautės gyvena Dievui, tė- vynei ir artimui. Po to užrišo prie vėliavos tautinę juostą, ku- ri išaušta ir atsiųsta skaučių iš Lietuvos. Tai simbolis, tylaus bendradarbiavimo pavergtos Lietuvos skaučių su laisvėje esančiomis sesėmis. Po to vyko paukštyčių ir skaučių įžodžiai, kaklaraiščių įteikimai, pakėli- mai ir apdovanojimai, kuriuos atliko vyr. skautininkė sesė Jo- nikienė.

Ordenais ir medaliais buvo apdovanotos šios sesės: vyr. skautininkė Ir. Lukoševičienė- Lelijos ordenu, skautininkės I. Kličienė ir J. Tanner-ordenais už skautiškos veiklos nuopel- nus. Jaun. skautė R. Lukoševi- čiūtė apdovanojama pažangumo medaliu.

Baigus oficialią sueigos dalį buvo laužas. Iš visko matyti, kad skautės daug dirbo, nes jų pasi-

rodymas tikrai buvo gražus.

Dainas pravedė vyr. skautės N. Murauskaitė ir J. Andriūš- kevičiūtė. Vieną dainą pravedė viešnia vyr. skaut. Jonikienė, o "Išėjo tėvelis į mišką"-paukš- tytė V. Morkūnaitė.

Sceniniai pasirodymai buvo gerai paruošti, įdomūs ir links- mi.

Paukštytės parodė darbščios lietuvis ūkininkės daržą. Čia gražiai augo, šoko, dainavo ir deklamavo agurkai, obuoliai, kopūstai, morkos, salotos ir ki- tokios daržovės, tarp jų maišė- si, iš kažkur atklydęs baravy- kas. Kostiumai buvo spalvingi ir gražūs. Jaunesnės skautės suvaidino porą komiškų dalykų.

"Bibliotekoje" ypač gerai pasi- rodė R. Pocauskaitė-pajacė.

Vyr. skautės, čia jau abitu- rientės ir studentės suvaidino moderniškais motyvais "Gilšės

ežero padavimą". Iš Gilšės eže- ro pasirodė netvarkingas, ilga- plaukis, cigaretę laikantis dan- tyse, nerūpestingas, "moderniš- kas" šių dienų jaunimas. Insce- nizacija buvo gera.

Laužas baigtas daina: "Lie- tuva brangi", o sueigą baigė tradicine daina-Ateina naktis...

Šių metų skaučių vadovybė sudaro: tuntininkė-A. Baršaus- kienė, adjutantė-L. Žižytė, vyr. skaučių draugininkė-B. Kunce- vičiūtė, jaun. skaučių draugini- kės-D. Blauzdžiūnaitė ir J. Žu- kauskaitė. Sėkmės skautėms. Dirbkite ir toliau taip gražiai. A.A.

TEVŲ IR MOKINIŲ ŽINIAI

Lietuvių šeštadieninių mokyklų Velykų atostogų programa mokymų ne- bus balandžio mėn. 5 d. Mokslas bus tęsiamas balandžio mėn. 12 d.

(M. RUTKAUSKO)

- Atliekame prabėgimą ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tikrai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20. Atvažiuojant neapsiriksime!

TEL. 695-3883

VESTUVINIŲ SUKNIŲ PASIŪLYMAS

Puošnios ir įvairaus dydžio vestuvinių suknių žemiau išpardavimo kainos, kurių vertė \$100 ir daugiau -- parduodamos po \$25-35.

Darykite užsakymus sau ir giminėms į Lietuvą.

Br. Kirstukas, tel. 769-2941
239-4 Ave., Verdun, Mtl. P.Q.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS	5.0%
ŠĖRUS (numatyta)	5.5%
TERM.IND. 1 metams	6.5%
TERM.IND. 2 "	6.75%
TERM.IND. 3 "	7.0%

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šėrų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš	9%
NEKILN. TURTO iš	8.5%

įskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

ADRESAS: 1465 De Seve Street

Montreal 205, Que.

TEL. 766-5827.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355

S-tos "Lito" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario

PROVINCIJOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 — 35th Avenue, Rosemount,

(kamp. St. Zotique)

a l. Telefonas RA. 7-3120

Keating FORD Sales Limited

FALCON -- FAIRLANE
GALAXIE -- THUNDERBIRD
MUSTANG -- TRUCKS

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

TEL. 769-8831

USED CARS

1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford lietuvių atstovas
769-8831.

Tel: namų 366-2548

Income Tax

PRANAS TAUTKUS,

buvęs mokytojas, turi daug patirties užpildyti visokius Income Tax blankus.

Kreiptis asmeniškai arba skambinti tikrai šiomis die- nomis ir valandomis: Šeštadieniais nuo 1—5 v. PM.

A. Matulio bute: 7686 Edward St., LaSalle. Tel. 366-3805.

Sekmadieniais 1—5 v. PM. Restorane Kaunas. 2587 Ontario St. East. Tel. 525-0196.

Taipgi jis užpildo visokius pensijų ir emigrac. blankus.